

SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
"KATALIKAS"
 Išleista kas ketvirtą dieną Chicago, Ill.
 Kalna metams:
 Amerikoje... \$2.00 | Užsienį... \$2.50
 Prenumerata tur but iškalno užmokėta.
 "Kataliko" spaustuviųje spaudinasi visokios knygos, konstitucijos ir tt. Darbas atliekamas labai puikiai, greitai ir pigiai. Užsirašydami "Kataliką," siųskit prenumeratą arba laiškus sekanciu antrašu:
JOHN M. TANANEVICZ
 8244 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KATALIKAS"
 Published every Thursday at Chicago, Ill.
 Subscription \$2.00 per Year.
 Advertising Rates on Application.
 Book and Job printing in Lithuanian, Polish, English and all other modern Languages : : :
 All Communications must be addressed:
JOHN M. TANANEVICZ
 8244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Savaitinis Laikraštis Pašvestas Reikalams Lietuviu Kataliku Amerikoje.

No. 52

Chicago, Ill., 24 d. Gruodžio (Dec.) 1908m.

Metai X

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899 AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILL. UNDER ACT OF MARCH 3, 1899

Politiškos Žinios.

Rusija.

Dumos reikaluose.
 Gruodžio 16 dieną Rusijos Dumoje atsitiko kas negirdėto. Pirmuinkas Chomiakov vieno socialisto atstovo ižeistas tuojaus atsistatydino, bet antritojus draugų prikalbintas vėl užėmė pirmininko vietą. Dalykas ve kame buvo:
 Dumoje buvo apkalbamas projektas apie paskyrimą 500.000 dol. pašalpos kalėjimų valdininkams, kurie — kaip sakoma valdiškame projekte — tankiai esti skriaudžiami, o retkarčiais turi ir savo gyvastis pašvesti. Šitai jų šeimynoms neatbutinai reikalinga pašalpa.

Reakcionieriai, arba deši nieji minėta valdžios projektą parėmė, bet kairieji atstovai su visu smarkumu užsi puolė prieš projektą, aiškindami, kad su valdžios žinia politiškieji esą torturuojami, kalėjimuose mušami, džiovinami, o tą viską dar kalėjimų valdininkai ir štai jiems už tai da pašalpų reikalaujama.

Labiausia valdžią ėmė kritikuoti socialdemokratas Rozanov. Jam bekalbant dešinieji ėmė baupti ir reikalavo, kad Rozanov savo kalbą pertrauktų. Mato Rozanov, kad iš to nieko nebus, savo kalbą tuojaus užbaigė šiais žodžiais: "Rusijos viešpatystėje kiekvienas prasikaltėlis dienoje jo nužudymo yra vertas didesnės godonės už visus čia esančius dešiniuosius atstovus".

Chomiakovas pareikalavo Rozanovą atsaukti tuos įžeidžiamus žodžius, o reakcionieriai — formališko atsiprašymc, bet Rozanov nei vieno nei kitų neužganėdino.

Taigi prezidentas jauzdamas ižeistu — tuojaus susirinkimą ir apleido, o paskui jį išėjo ir dešinieji.

Mirties bausmės.

Siemet per pirmuosius 10 mėnesių pasmerkta mirtin 1.480 žmogus; nužudyta 581. Įdomu, kad pirmosios ir antrosios Dumos darbamosi laiku mirties bausmė buvo pasimažinusi, trečioji gi Duma neturi į tai jokios įtekmes. Pasmerkta mirtin: Sausio mėn. — 116 žmonių, vasario — 122, Kovo — 184, Balandžio — 106, Gegužės — 217, Birželio — 131, Liepos — 161, Rugpiučio — 148, Rugsėjo — 118, Spalių — 178. Užvis daugiausia pasmerkta mirtin Gegužės mėnesį, užvismažiausia — Balandžio. Beneko taippat ir su nužudymu: Sausio mėn. nužudyta — 43 žmonės, Vasario — 56, Kovo — 47, Balandžio — 49, Gegužės — 81, Birželio — 54, Liepos — 50, Rugpiučio — 88, Rugsėjo — 60, Spalių — 53.

Sako, kad žydai visi eina iš vieno.
 Varšavos Pragos priemiesty.

je buvęs šioks atsitikimas: Vienas rabinas išmetęs iš savo namų gatvėn vargšą žydą bedarbį už tai, kad tas neturėjęs iš ko užmokėti jam už kambarelį. Susirinkę žydai, ir sužinoję kame dalykas, išmušę rabiną gyvenime langus ir ėmė jam visa draskyti. Išikišusi policija malšinti, bet minia nežiurint to ėmusi visus vargšų žydo daiktus ir atgal sunėšusi gyveniman, ir įsakiusi darbininkui ramiai sau sėdėti, o rabinui prigrasiusi daugiau nebeimėti darbininkų bedarbių, nes jis iš jų gi esąs praturtėjęs.

Nelaido lekcijos skaityti.

Lapkričio 11 d. Maskvoje, Šniausko universitete, pirmą lekciją skaitė privat-docentas Ustinovas apie konstitucijos teises. Kai lektorius pradėjo aiškinti apie valdžios padalinimą, kaip viena iš konstitucijinės vaslybės, kurios tai dar nėra įvesta — staiga buvusis auditorijoje policijantas apreiškė, kad toliau lekcijos nebegalima esą skaityti. Susijudinę klausytojai greitai išsiskirstė be jokios suirutės, ačių tik universiteto valdybai.

Mokinių priežiūra.

Kaip žinoma, yra jau visur įvesta mokinių priežiūra, jiems ne mokykloje esant. Be to, įsakyta policijai iš kiekvieno negerai pasielgusio ant gatvės, arba vėlai vakarą einančio mokinio, atimti bilietas ir nusiųsti mokyklos vyresnybei, arba jei mokinys bilieto nepardoty, nuvedus policijos nuovadon, užrašyti jo vardą ir pavardę. Kai-kur policija "uolai" pradėjo pildyti naujai už dėtasias priedermes. Buvo jau toks Kazaniuje atsitikimas, kad mokinys, vėlokai grįždamas iš cerkvės namo, buvo net tris kartus pakeliui policijantų sustabdytas, o kadangi buvo užmiršęs namie bilietą, kad ir su ašaromis, turėjo tris kartus nueit policijos nuovadon ir ten užsirašyti savo pavardę. Gera mokinių priežiūra!

Visoktos žinios.

Peterburgo pedagogų draugijai leista suaukti siemet Gruodžio 28 d. mokytojų selpimo draugijų atstovų susivažiavimą.

Saratove valdžia liepė pertraukti mokslą liaudies universitetuose ir jų visuose skyriuose.

Varšavoje laikinai, ligi esant karo metui, buvo uždaryta "Varšavos lenkų liaudies mokyklų mokytojų susišelpimo draugija". Dabar karo metui pasibaigus, valdžia tą draugiją... visiškai uždarė.

Rusų orlaivių išradėjui Tatarinoviukaro taryba nutariusi duoti 50.000 rublių, kad jis ir tuoliau galėtų tirinėti skrajimą oru.

Dienoje Jezaus Užgimimo "Kataliko" Redakcija ir Administracija pagal tradicijinį paprotį sudeda širdingiausių velijimus visiems savo gerbiams sandarbininkams, skaitytojams ir bičiuliams. Lai Dievas duoda visiems laimingai sulaukti Naujųjų Metų.

GLORIA IN EXCELSIS DEO!

Gul edžiose paprastose
 Štai ant šienelio kieto
 Viešpats Jezus, mažas gražus
 Karalaitis šio svieto.
 Piemenėliai, bėgkit bėgkit,
 Dovanėles Jam sudėkit,
 Kaip Viešpačiui mūsų!

Mės prastuoliai ir varguoliai
 Paskui jus paskubėsim.
 Karalėji, mažutėli
 Tegul ten paregėsim.
 Kaip bėdinai įsiai gimęs,
 Pas Jį turty nėra žymės,
 Taigi Jį suramjsim.

Šitai nūnai tegul būna
 Visam' sviete linksmybė,
 Kad atėjęs Atpirkėjas
 Mums suteikė ramybę.
 Pertat garbę Jam atduokim,
 Su angelais užgiedokim:
 Garbė Jam ant aukštybių!

Rytų Indijos.

Rytų Indijoje tarp anglių pirklųjų užgimęs didis judėjimas prieš japonus, kurie Indijoje gimdo visokias mašinas ir kalbina vietinius gyventojus sukelti maštus prieš Anglijos valdžią. Visame krašte japonukai kaip bitės laksto ir kursto gyventojus prie nepaklusnumo valdžiai. Bet japonukai gudriai apsieina. Jie prisidengę vardais pirklųjų, turistų ir kitokių, šnipinėja po visus kampus. Norints tarp Anglijos ir Japonijos ant peros padaryta sutartis, sandora, bet japonams tas nekludą agituoti, kad Azija turi but azijatams, bet ne europėnams. Taigi tenaitiniai anglai pasi-duoti 50.000 rublių, kad jis ir tuoliau galėtų tirinėti skrajimą oru.

ja butų pertraukta.
 Rytų Indijų viešpatystės taryba andai patvirtino valdišką projektą. Nauji įstatai Indijoje įveda, galima sakyti, karišką stovį, idant tuo budu butų pasekmingiau kovoti su besivaldijančiais revoliucijonieriais ir visokius rūšies anarchistais. Mat tenai randasi daugybė įvairių slapty organizacijų, kurių uždavinii — deginti anglių namus, viską plėsti ir užmušinėti Anglijos valdininkus. Tai-gi su tais individualais dabar valdžia pradės kovą. Tie įstatai da tuo yra svarbūs, kad sumiti kaltininkai be teismo, tuojaus nubaudžiami.
 Indijų vice-karalius lordas Minto, kuris asmeniškai, viešpatystės tarybai viršui minėta projektą įteikė, savo kalboje

apreiškė, kad valdžia tur neatbutinai surasti kokius nors budus išnaikinimui revoliucijonierių ir apsaugojimui valdininkų nuo pasikesinimų ant jų gyvybės.
 Tai dabar tenai pasiremiant ant naujų įstatų, ir praside valdininkų raitaradai ir žūs su kaltaisiais daugybė ir nekaltų žmonių. Bet tuo darbu valdžia ar atsieks savo tikslą, ar atims gyventojams lasvę, tai kitas klausimas, kurį išriš galop netolima ateitis.

Holandija ir Venezuelė.

Venezuelės prezidentas Castro į Europą nukakęs sau lėtbauja, o tuotarpu Holandija blokuoja kariškais laivais Venezuelės pakraščius ir ligi šiam laikui paėmus nelaisvėn

du Venezuelės garlaiviu.
 Vieton Castro Venezuelėj palikęs Gomez, kuris tuojaus po suėmimui pirmo garlaivio, išleido į gyventojus dekretą, aiškindamas, kad Holandija ant jų krašto užpuolus ir viasiems gali buti pavojus. Taigi Gomez visus gyventojus šaukia ginties prieš priešo užpuolimą ir išpildomoji valdžia taipgi tame dalyke stengsis elgties pagal konstituciją.
 Dekretas žaibo greitumu aplėkė visus krašto kampus ir sostinėj Caracas susirinko prieš Gomezo rumus minia žmonių šukaudama; iš vienos pusės minia džiaugėsi, kad prezidentas kviečia grumtis už tėvynę, bet iš antros — aštriai pareikalavo, kad valgomų daiktų monopoliai butų panaikinti ir politiškieji iškalėjimų paliuosuoti.

Paskeini telegramai praneša, kad andai Caracase dėl minėtų monopolijų užgimė dideli sumišimai. Minia sunaikino prezidento bičiulių namus, valdišką dienraštį ir sudegino Castro kelis paveikslus. Gomez mieste apskelbė karo stovį nes priešingai visiems valdininkams galėjo but labai bloga. Girdima taipgi, kad tuojaus tenai užgimsianti revoliucija ir permainsianti valdžios sistema.

Kuomet apie tai Castro'ni, Berlyne, pranešta, jisai išsitarė, jog toms žinioms visai netikys.

Turkija.

Nuo Gruodžio 17 dienos Turkija pasirodė pasauliui naujuose rubuose, kaip konstitucijinė monarchija, kadangi tą dieną prasidėjo pirmasis parlamento posėdis. Parlamento susirinkimas ir atstovų rinkimai buvo pažymėta sultano Abdul Hamido konstitucijiniame manifeste, išleistame Liepos mėnesio 8. m. ir nuo 30 metų pirmu sykiu atstovai tuo budu susirinko. Prieš 30 metų parlantas buvo visai trumpas, bet dabar tikima, kad jisai išgyvendys ir atliks Turkijai labai daug svarbių daiktų.

Parlamento susirinkimo diena tiesiok buvo šventą ir iškilmingą. Konstantinopolė buvo puikiai papuošta, ant gatvių siubavo žmonių minios.

Parlamentą atidarė patsai sultanas Abdul Hamid, kurį karietoje lydėjo jo sargyba tarp daugybės karumenės ir mokyklų mergaičių, giedančių tautiškas dainas. Toji diena Turkijoje bus užrašyta aukso raidėmis.

Tarpe parlamento atstovų, kuriuos išrinko gyventojai, yra keli buvusieji žmogžudžių gaujų vadovai, daugybė gimiinių viršūninkų, kurie pirmiau buvo ištremti iš Turkijos. Jie sugrįžo ir pateko parlamentan už atstovus. Tai tikra atstovų Babilionija, mišinys civilizuočių su barbariais.

Naujasis parlamentas pirmutinius pasveikinimus gavo nuo Anglijos parlamento ir Rusijos Dumos.

Haiti.

Revoliucijos vadas, generalas Antonio Simon, susirinkusio kongreso išrinktas republikos prezidentu vieton nepakenciamo ir pabėgusio Nord Alexis.

Gangreit sostinėj Port au Prince sužinota rinkimų rezultatas, tuojaus prieš naujo prezidento rumus susisipietė žmonių minios ir su džiaugsmu šukavo, o uoste kariškieji laivai ėmė šaudyti.

Buta ir daugiau kandidatų prezidentas, bet kaip matome, visų pralaimeta ir jų ramiai apsieita.

Kongrese buvo 117 kongresmanų ir visi už generolą Simon balsavę. Per kongreso susirinkimą rumai buvo karumenės saugojami.

Žinios iš Lietuvos.

LIETUVIŲ PADEJIMAS VILNIAUS VYSKUPI- JOJE.

VILNIAUS LIETUVIŲ SURASYMAS.

Paskutiniu laiku dar kiek tiek lietuvių, norinčių savo kalba pamokslų, prisirašyta. Dabar skaičiai taip išrodė:

Katedroje	516
Sv. Mykalojuje	381
Visuose Šventuosiuose	332
Aušros Vartuose	317
Sv. Jokube	271
Šv. Rapole	184
Šv. Petre	120
Bernardinuose	70
Sv. Jone	25
Dominikonuose	?
Iš viso 2.250 su viršum.	

LIETUVIŲ ISTAUTINI- MĀS IR DORA.

Lapkričio 7 d. teko man savais reikalais buti pas Musninkų kleboną. Štai ką aš ten išgirdau.

Paduoda užsakus Silvestras Bruzevičius su Karalina Šeipuničia. Jaunikis poterius pakalbėjo labai menkai lenkiškai, jaunoji dar menkiau. Knygą skaityti užmiršusi. "Turejau, sako, lietuvišką knygą ir katekizmą; poterių ir katekizmo labai gerai mokėjau lietuviškai. Juk pats prabašūcis mane priėmė pirmosios išpažinties prieš penkerius metus. Trejus metus aš tarnavau Užsilių palivarke pas poną Padoską; — mažne verkdamas, toliau kalbėjo jaunoji. — Ponas ir panaite iš manęs ėmė juokties, kad aš lietuviškai kalbanti poterius; visai kraipė lietuvių kalbą. Tai aš ir mesčiau lietuviškai kalbėjus". "Kad gi tu ir lenkiškai gerai neįmokai" tarė klebonas. "E kas gi mane išmokys"? sako jaunoji. "Nu gi tas tavo ponas P." "Tai jau! kur jis mokys! Jam vis tiek, nors žmogus jokių poterių nekalbėtų. Šių poterių aš pati iš kitų "stovordamos" kiek pramokau". Klebonas atsakė užsakyti, kol gerai neįmokys ar šiokių ar tokių poterių. "Tai jau kad prabaštelis pavelsi, sutiko jaunoji, bene greičiau aš atsimisju lietuviškuosius; aš juos kitkart labai gerai mokėjau". Gavusi katekizmą knygelę, išėjo.

Tuojuo jėgo antra pora, p. Siesicko tarnas ir p. Podbeskio tarnaitė. Ir jie kalbėjo vilnietiška lenkiškai: "Ce nas... staryš jes... Pan Bk stobon... pšekmocnego... ukšyžoval, umarl i pagžebil... pod polskim palatal... kšci voica tego i matka toja"... Pats ištarimas buvo taip šleikštus, šaltas, lyg mašinos darbas, be jokio jausmo. Taip te kalba poterius vaikai našlaičiai; augę be motinos, poterių mokytį tik iš bėdos. Pasirodė jūdvių esama tikrų lietuvių tėvų vaikų, atėjusių iš Balninkų parapijos Ukmergės apskr., tik nelaimingoje Vilniaus gubernijoje užangusių. Abudu tvirtino, jų poteriai esą "geri", nes taip ir knygoje esą parašyta, nors išties niekiek nebuvo geresni už anų pirmiau kalbėjusiųjų. Prisiėjo ir jie paleisti, kad geriau pramoktų. Pasižymėjau tuos dalykus rašit, kokiam tikslui pritiks, sakau; ir nesuisturėjau nenusuntęs laikraštini.

Nemoku nei išreikšti, kaip man biau ru buvo: žmoaiškėji mano jausmai buvo taip užgauti, kad tas lietuvių lenkinimo darbas išrodė man tie-

siog bedievių pasityčiojimu iš lietuvių maldų ir jų kalbos. Tie, kuriems tai rupi, privalo žinoti ir apspresti lietuvių padėjimą mūsų kampa. Toksai ištautinimo darbas tai tiesiog doros griovimas, ne kas kita, šaukte šaukiu! Tai žmonių klaidinimas, jų statymas ant kryžkelės. Ko beverti žmonės, kurie pradeda niekinti, ir neapkęsti viso to, ką turėtų gerbti ir mėgti, kaip šventą tėvų palikimą. Tasai nedoras ištautinimo darbas varoma dvaruose ir tikta dvaruose; gal nevisur taip aštriai, kaip Užsiliuose, bet visur gudriai. Duonos ieškant patekę dvaran, nei nepasijunta, kaip ir kada atrpanta nuo savo kalbos, kuria tegali, kaip reikiant, išreikšti savo mintis; permaža prisaisavinus svetimų žodžių, reikalingų gerai matims išreikšti, ir pačios mintys su stingsta: žmogus pasidaro kaip puskvailis. Tai aiškūs neužtekintos svetimos "kultūros" vaisiai. Bėdai gi tie tėvai, kurie yra priversti išleisti savo vaikus į tuos lenkinimo lizdus — į dvarus! Nei jie patys, nei jų vaikai nesupranta, ką kalba. "Kšci voica tego i matka toja"... ištikro, ir "krikštija paskui savo tėvus visokiais pažeminančiais pravardžiais, žiurėdami į juos išaukšto, visai jų nebeklausydami; nes kaip gi beklaupti tų senių kvailių, kad jie net poterius senoviškai, suprask, lietuviškai, tebekalba? Tėvams nebėra ko nei belaukus, kol žemėlė nepriglaus jų, senių lietuvių, neką kentus tą šeimynos mišini, tą netvarką...

Liudna, kad prie to nedomokratiško, tiesiog nežmoniško darbo prisideda ir Bažnyčios tarnai, kunigai, prisidengdami savo stovio rimtumu, bet... nebyliai! Tokių mūsų apykaimijose nestingame. Kur stymas per vyskupo vizitaciją 1907 m. ir ramiausiai mūsų brolius-sodiečius pasiekė iki gyvonies.

Tegu sau paikintų žmones, vien tik juos ištautindami. Aršiausia, kad taip užkliudo tikėjimą ir dorą: nupratina nuo katalikiškų praktikų, ar tokia ar kitokia kalba pildo mūrį. Jau to visoko mes turime pervirši!... Tai jau nebedovartinas dalykas, vertas, kad ir visuomenė į tai įsikvištų.

VILKAVIŠKIO PRIVATI- NĖ GIMNAZIJA.

Turinti visas valdiškųjų mokyklų teises, šiemet atidarė jau 4 klesas ir priešklėsį. Priešklėsį yra 17 mokinių, I kl. — 40, II — 38, III — 23 ir IV — 21. Iš viso 139 mokiniai. Lietuvių priešklėsįje — 2, I kl. — 23, II — 19, III — 11 ir IV — 4. Iš viso 59. Rusų iš viso 15, liuteronų 5, totorių 2, žydų 58.

Tą gimnaziją įkurė turtin-gieji Vilkaiviškio žydai, kurie, susidarę komitetą, sumetė 6.000 rub. atsargos kapitolo, 2.000 rub. reikalingiems daiktams įtaisyti, ir 600 rub. pernai metų nepritekliui apmokėti. Štai kaip žydai nesigaili apšvietimo reikalams! Vilkaiviškic lietuviai su visais apylinkės valstiečiais ir dvarininkais tokios naštos nepajėgė ant savęs užsikrauti.

Mokiniai metams moka po 100 rub., o žydžiukai net daugiau.

Mokslu dalykais tečiaus neįsteigė, ai rupinasi, bet p. R. zumeičikas su mokytojais. Mo-

kyklai stinga senovės kalbų mokytojų, kuriam butų mokama išpradžiai bent 100 rb. mėnesiui. Gerai butų, kad atsirastų lietuvis, išėjęs kalbų skyrių. Reikalingas ir auklėtinis, nes dabar mokiniai gyvena, kur tinkami, be jokios globos. Stingame ir repetitorij. Tuo tarpu tesidaruoja universiteto studentas p. Mačys ir vienas žydas. Repetitoriai čia turėtų neblogą uždarbį.

RAMYGALA. (Panev. apskr.)

Spalių 20 d. sukako metai, kaip pasimirė a. a. kun. Juozas Genys; Ramygalos klebonas. Iš tos priežasties bažnyčioje buvo atlaikytos pamaldos. Žmonių prisirinko apšči. Katafalis buvo papuoštas žolynų vainikais. Per mišias giedojami vietinis choras. Dabartinis klebonas kun. J. Činauskas atminčiai nabaštkio klebono pratarė ir susirinkusius keletą žodžių. Paėmęs savo prakalbą žodžius, padėtus ant a. a. kun. J. Genio grabo: "Uolumas apie namus Tavo, Viešpatie, sunaikino mane", įsiai karštis žodžiais priminė parapijonius, jog a. a. kun. Genys, besirūpinamas statomąja bažnyčia ir turėdamas iš tos priežasties daugybę nemalonumų, sunaikino savo sveikatą, ir širdžiai plyšus, turėjo pasimirti. Todėl parapijonis labai gailis netekę darbštus, rupeštingo klebono, kuris nežiurint parapijos neturto, sugebėjo pastatyti taip puikią bažnyčią, kad nesigėdytų ją turėti ir didieji miestai. Ypač labai gailis nustoję kun. Genio apšviestiesnį parapijonį, nes nabaštkiui rūpėjo ir tėvynės reikalai; jis yra daug padaręs ramygaliečių susipratimui ir apšvietimui. Laisvės metu jis ragino žmones važiuoti Vilniui ir Didįjį Seimą ir kelionei paaukojo 20 rub.; todėl ir buvo iš mūsų parapijos 10 žmonių nukakę Vilniun.

Ypač jis labai ramygaliečiams padėjo taisyti lietuviškus vakarus; ragino sodietes mergaites dalyvauti vaidinant, nes jos, pakurstytos tamsuoliu, neištikėdamos žiūrėjo į tokius vakarus; repetiocijos visados budavo klebonijoj; visi baldai ir kitos reikalingos scenai papuošos buvo gnaunamos iš klebonijos. Pernaui rudenį mes rengėme vakarą, bet nesulaukus leidimo, visi mūsų rupešniai ir vargai butų nuėję perniek, kad ne a. a. kun. Genys, kuris leido salione, klebonijoj, įtaisyti nors privatinį vakarą; bet tai jau buvo paskutinis per tu vakaras, nes po keleto savaičių įsiai pasimirė.

Ant mūsų "lenkų" dvarininkų įsiai neturėjo geros širdies — už jų lenkystės propagandą. Per rinkimus Dumon jis tarp žmonių agitavo, kad jie išrinktų tokius vyrus, kurie nuvažiuavę Kanaan nerinkti dvarininkų ir su jais nesu-sidėtų, bet geriau su žydais tartų, kad dvarininkus pergalės. "Jei lietuviu su žydais blogas neperviršys dvarininkų skaičiaus — sakydavo tuomet — tai visai nedalyvauti rinkimuose, tegu jie sau vieni su Puriškevičium rėkauja Dumonje!"

Tebunie jam lengva žemele!

UTENA. (Ukm. apskr.)

Kiti Lietuvos kampai per laikraščius gali pasigirti savo prakilniais darbais, o Utenos valsčius dažniausia — tik pasiskusti tebeviešpataujančių tamsumu ir jo vaisiais. Tiesa, jau ir čia kur-kekur šviesos

spinduliai praskleidžia tamsumo rukus ir gairina gyvenimo auglius. Po truputį pradeda laikraščius ir knygeles skaityti ir suprasti savo reikalus ir naudą. Žemę jau geriau įdirba, sėja kaikurie mineralinės trąšas, doobilus. Kaikurie sodžiai šiemet rudenį ir vienasėdžiais išsiskirstė. Tai pirmieji žingsniai, kad ir netvirti pradžioje, bet vis dėlto naujojo gyvenimo linką. Bet kiek tai tebėra tamsybės, blogumo, kuriame nyksta ir žūsta gerumo spindulėliai, kaip juroje vandens lašai! Degtinės ir alaus gėrimas, pestynės, užmūšimai ir daug kitokių nesmagumų — štai ką suteikia mums uteniškių gyvenimas. Primisju tik skaitytojams vieno miestelėno per Spalių 16 d. mugę nudurimą, apie kurį jau buvo rašyta viename laikrašty. Pestynės, matomai, įeina madon. Kumštis vartojama menkai pragai atsiradus. Duokim, kad ir šis atsilikimas. R. malūnininko gimė vaikas ir su juo, žinoma, pirmutinis rupešnis — krikštynos. Ketvirtadieniui (Spalių 30 d.) jis pasi-liuosavo nuo darbo pasiieškoti sau kumų. Jų jam beieškant, susitiko jį maluno savininkas ir liepė eiti namo kokio tai dalyko atlikti. Tas jam nurodė, jog eiti tuojau jis negalys, meldė jį bent valandėlę palaukti: jis dar kumo savo nepavaišinęs. Su kumu besivaišinant, jam prisiejo užsiplepėti ir ilgiau, nekaip savininkui buvo priziadėjęs. Tai menkutė priežastis, dėlai kurios, rodos, nevertėtų trukšmo kelti, ypač čia, kad tą patį darbą kopūčiai: daug Lietuvoje yra dainininkų bei dainininkių ir jaigūnų tik kur atsiranda gerų norų žmogus, kurs surinkęs šiek tiek pamokos, tuoj susidaro nemokas choras. Gaila tik, kad tokių žmonių pas mus nedaug teatsiranda, ypačiai Suvalkijoj... Daugiau darbo, pasi-šventimo, o tuomet "prikelsim darbais Gėdimino Tėvynę, pirmisim didžiojo Vytauto ribas"...

Man išrodė, jogei Suvalkuose, kur lietuvių beveik ne girdėt, apie gyvavimą kokio lietuviško choro nei kalbos negali but. Jaigu, maniau sau, mūsų "centrai" (Vilnius, Kaunas) su dideliu vergus sutaiso chorą, ir tai tik kai kuriam laikui, tai ką čia svajoti apie kokį užkampį — Suvalkus!... Vienok, vyrūčiai, choras ir net stiprus choras čionai gyvuoja ir gyvuos!... Tą vilį įkvepia choro vedėjo uolumas ir pasi-šventimas, ir sykiu dainininkų bei dainininkių. Pagalios, nėra čionai pasiskirstymo par-tijas ir partijėles; nėra "pirm-eivių" nei "atžagareivių"; nėra "demokratų", nei "aristolokratų"... Tarnaitės, panelės, amatininkai ir valdininkai — visi stoji vienon eilėn, visus glaudžia po savo sparnu "Vienybė"... Chore dalyvauja ir keletas dvarininkų lenkų: gar-bė tiems, kurie, užmiršę "lit-vomaniją", eina kartu su mumis kultūros keliu!...

Bet grįžtu prie vakaro: Eiles deklemano p. V. Joku-bauckas, ir p. B. Karalutė, po to da p. V. Jokuabauckas skaitė iš "Draugijų" gražiai Skausmo parašytą straipsnelį: "Mušis ties Žalgiriu". Taip sakant, vakaro žiedu buvo jo koncertinė dalis: publika g-džiai klausė gabaus p. Elvi-kiutės fortepijono skambini-mo ir ilgu delnų plojimu iš-reiškę jaunai tautietei savo pa-sikakinimą. Po to p. Grinke-vičius, p-les Elvikitės prita-riamas, pagriežė keletą veika-lėlių smuiku: smuikas tarytum verkė verkė, išvadžiodamas

RAGUVA. (Ukm. apskr.)

Spalių mėn. 20 d. Juostinin-kuosna atvyko mums gerai pažįstamas Raguvos urėdnin-kas. Jis seniau buvo Trašku-nuose. Mat, jį atkvietė Jonas Macijauckas išmestų iš netoli nuo jo klojimo esančios pirke-lės gyventojos, Milioraičios: Macijauckas suskundė Milio-raičiui policijai, buk jos pirke-lės krosnis netikus: jis bijąs, kad neužsidėtų pirkelė ir kad jo klojimo nesudegintų; sako jis, jog toji pirkelė jau kartą buvusi užsidegusi. Udrednin-kas su sargybiniais atvykęs sugriovė visai krosnij ir palie-pė Milioraičiai tuojau iš tos pirkelės išsinešinti. Miliorai-čia nenorėjo eiti iš savo pirke-

lės; sargybinis Kavaliauckas, paliepus urėdninkui, pradėjo mušti, ir buvo bevedą ją Ra-guvon, bet pavedėję paleido ir liepė butinai iš pirkelės išsinešinti. Milioraičia, bijodama, kad urėdninkas su sargybiniais dar pikčiau su ją neapsieitų, apsigyveno kitur ir ketina už-vesti su Macijaucku biją, nes Macijauckas neleidžia Milio-raičiai savo pirkelės pasitaisy-ti, nori senajai sugriuvus tą plečių pasisavinti, nors, kaip sako senieji žmonės, jog tai ne Macijaucko ta žemė, bet atsar-ginė (zapasnas). Tai nesupran-tama, argi Raguvos urėdnin-kas turi tokią neapribuotą valdžią, kad jis be jokio tei-smo gali mėtyti žmones iš jų namų ir dar mušti.

SUVALKAI.

Po ilgo, ilgo poilsio ir vie-tinė draugija "Vienybė" imasi darbo: turi sumaniusi per visą žiemą, kas antras ar trečias šventadienis taisyti šeimyni-nius vakarus. Pirmutinis tok-siai vakaras buvo Spalių 25 d. Vakaro programa buvo gana įvairi: čia ir dainos, ir fortepi-jono skambinimas, ir smuiko griežimas, ir deklamacijos, ir skaitymas, pagalios — šokiai... Ir ištikro, visiškai nesigalėjau atsilankęs — paklaustyti buvo ko... Vietinis, p. Marčiukai-čio vedamas choras, susidedąs iš 30 dainininkų bei dainininkų, gana gražiai padainavo kokį dešimtį dainų. Ypačiai puikiai skambėjo: "Lietuva, brangi mano Tėvynė", ir "Sė-džiu už stalelio". Klausant tų malonių ir gražių sutariančių balsų, man atėjo galvon min-tis: daug Lietuvoje yra dainin-kių bei dainininkių ir jaigūnų tik kur atsiranda gerų norų žmogus, kurs surinkęs šiek tiek pamokos, tuoj susidaro nemokas choras. Gaila tik, kad tokių žmonių pas mus nedaug teatsiranda, ypačiai Suvalkijoj... Daugiau darbo, pasi-šventimo, o tuomet "prikelsim darbais Gėdimino Tėvynę, pirmisim didžiojo Vytauto ri-bas"...

RAGUVA. (Ukm. apskr.)

Nesenai Raguvon atkeltas iš Troškunų urėdninkas. Jam atvažiavus, giriuokliai drąsiai rėkauja iki vėlomos miestelėje ir žydai viešai pardavinėja degtinę; niekas jiems neklie-udo, nors policijai turi tai ru-pėti. Ir dar galima pasakyti, jog ir vagių pradėjo maistyti. Ar taip yra, ar ne, bet taip iš-rodė. Mat, vieną kartą vidu-naktį kažin kas pradėjo bė-gti: daug lietuvių duris belsti. Išėjusi tarnaitė rado urėdnin-ką su činovniku besibeldžian-čius. Pasakė, jie norį prie kle-bono prieiti; tafnaitė jų nelei-do. Paliepė pranėsti klebonui, jog jie nuviję du vagiu nuo šventoriaus, o panaktinio nesą.

SUBAČIUS. (Umk. pav.)

Pereitą pavasarį per neat-sargumą Bigailių sodžiuje ki-lo gaisras ir sudegino bemaž-ko visą sodžių. Dargi gaisro ugnis, vėjo blaškoma, persikė-lė į gretymąjį Teresdvario so-džių ir ten sudegino ukininko Stakės trobesius. Išmintingi Teresdvariečiai, suprazdami, jog kitą sykį gaisruvi kilus, gali ir visas jų sodžius nuo ugnies supleskėti, susirinkę valsčiun, nutarė išsiskirstyti į vienasėdžius ir nuleido į žė-mės dalykų komisiją prašymą, kad, atsuntusi matininką, iš-matuotų jų žemę. Kadangi jų laukų galai pasiekia Bigailių sodybas, todėl ir juos visai-p prikabinėjo, kartu su jais skirstytus, o dėl visų patogum sumainytų laukų kaiku-romis vietomis, ir tuokiuo budu ištiestų ribas. Komisija taip-pat, matydama jų skau-no džią nelaimę, be abejo būtų kuo-greičiausiai atsuntusi sa-va matininką, idant lig rudens visi galėtų naujuose vienasė-džiuose naujas pirkias pasista-tyti ir rugius pasisėti. Bigai-liams čia buvo gera proga iš-sikelti, dar ir miško iš valsty-bės išdo butų veltui kiekvie-nas gavęs po 25 senuojus, o kiek dar daugiau butų reikė, tiktai sulyg valstybinės kainos (be licitacijos) butų galėję nors kelias "deliankas" prisii-pirkti, bet jie vis netikėjo sa-

vo kaimynų išmintingu pata-rimu ir vėl ankstose sodybose ant senųjų pamatų pasistatę naujas pirkias džiaugias, sa-kydami: "jei Dievas nuo ug-nies ir nelaimių apsaugos, pra-gyvesime savo amžių ir be vienasėdžių".

Geras tai geras daiktas atsi-dėti Dievo apvaizdai, bet gi ir Dievas dažniausiai kvailius baudžia. "V."

MALETAI. (Viln. gub.). Aplinkiniai žmonės lietu-riai ir visi lietuviškai kalba, bet valsčiuje, mokykloje lietu-viškai neišgirsi nei žodžio, vis rusiškai. Nors valdžia ir leido mokyties lietuvių kalbos, bet mūsų mokyklų niekas jos ne-išguldė. Čia kalti patys valstiečiai, jie turi pilną teisę per sueigą pareikalauti, kad mokytojas butų lietuvis.

RAGUVA. (Ukm. apskr.)

Valsčiaus teismas pas mus, kaip ir tankiausia Lietuvoje, papperkamas. Kas duoda ky-šius ar magaryčias — to ir viršus. Sudžios teisinasi, kad jie "tiesiok" iš žmonių rankų kyšių neima. Tam yra tarpininkai — žydėliai. Jaigu nori "išgraiti dielū" turi pirmias pakalbėti su jais, pavaišinti juos — tada viskas bus gerai. — Staršinę turime lietuvių žmogų blaivų, apšvietusių, tei-singą. Tik kažin delko pasku-tiniu laiku pradėjo be pasi-gailėjimo lupiti nuo žmonių mokesčius. Šie metai valstie-čiams labai sunkūs. Prisieina duoną pirkiti, nes javai pra-tai teuzderėjo; dabar jau ru-gių puras 3 rb. 20 kap. Prie tokio brangumo sunku ir mo-kesčius sumokėti. Bet staršina nežiuri nieko, jei kas neužmo-ka, tai už menkiekį parduo-da priegalvus, gyvulius, "štro-puoja", šaltojon tupo. Žmo-nės jau nerimsta.

BIRŽAI. (Pan. apskr.)

Naktia Lapkričio 5 d. gin-kluoti plėšikai užpuolė Medė-kių valsčiaus raštinę. Sudau-žė geležinę skrynę jie paėmė apie 600 r. Iš monopolio pa-ėmė apie 70 r., degtinės išlai-stė už 20 rb. Plėšikai buvo jauni žmonės. Visi pasislėpė. Policija suėmė apie 20 žmonių jaunuomenės.

BIRŽAI. (Pan. apskr.)

Biržuose suimtas P. Davi-donis, vaikas 15 m. Jį suima jau trečią kartą. "L. U."

GRIŠKABUDIS. (Suv. gub.)

Nesenai Griškabudžio apy-linkėje nežinomi plėšikai api-plėšė du ukininku, Oleką ir Štrimą. Plėšikai labai mažai pasinaudojo, bet kokios tų plėšimų pasekmės! Štai, prieš dvi savaiti Miknaičiai, Graži-škų Žardelių sodž. suimta 5 žmonės, o kiek padaryta kra-tų? Vienuose tik Miknaičiuose padaryta apie 10 kratų, o kiek kitur?

Kelioms dienoms po viršmi-nėtojo plėšimo praslinkus, pa-daryta plėšimas Viškio Ru-doje. Čia vienas plėšikas, Jon-as Zubrickas, suimta ant vie-tios, kitas gi, suimtojo brolis (ką patsai suimtas pripaži-no), pabėgo.

Apie Šunksus, kaip girdė-jau, paskutiniu laiku susitvė-rė anarchistų-komunistų kuo-pa, kuri užsiiminėja plėšimas. Valstiečiai labai pasipikti-nę plėšikų darbais ir, kad ži-notų plėšikus, tuojau išduotų juos valdžiai. Kiek tai iš priežasties plėši-kų kenčia nekaltų žmonių. Drąsiai galima tvirtinti, kad už vieną kaltąjį kenčia dešim-tis niekuo nekaltųjų. "V. Ž."

Sc
Gruodž
Šv. Juoza
pija, Scr
prakalbas
dieno va
jos lyties
matyt ja
teresnotie
mu: kas j
Bažnyčio
ar svietiš
Taigi
buvo par
kimas su
teismo n
nimas.
Idant,
suprastu
dėjimą,
mūsų pa
ta, kad t
vasties n
gimo nel
tas, nes
buvo tai
pas, tai
liaus 190
drულიų
vyskupų
jo praša
pašalini
Be bj
apsiejo.
Gegu
viršiaus
smas, k
po tiek
ir dar n
men g
bėjais,
nuo glo
Savo
išguldė
gvarant
dinkas)
kam ki
tholic
kad pa
didums
tuos "t
tu arba
Gegu
nusprie
globėji
menų.
— bed
Geg
vyskup
nigą,
nebus
namai
katalik
mas, k
Ilgai i
d, vist
rapijo
Jo Ma
tas Be
ju). F
nenori
jos rei
na, k
jiems
žada
keikis
galiau
vystę,
žinasi
vienti
rodyt
Nu
šv. Ju
lą j
bus S
Tai
tų da
praks
Pir
ta, ad
geria
t'o")
bran
kai,
kalb
nusp
mui
Nei
nei
nega
nei i
pask
bart

Iš Lietuviškų Dirvų.

Scranton, Pa.

Gruodžio 14 dieną šių metų Šv. Juozapo lietuviška parapija, Scranton, Pa., turėjo prakalbas. Buvo tai nedidelio vakaro. Žmonių abejingumo lyties prisirinko į 5000; matyt jau žmonės pradeda interesuotis tuo opum klausimu: kas privalo būti katalikų Bažnyčios globėjais, vyskupas, ar svietiški žmonės?

Taigi tikslas prakalbų ir buvo parapijonų dvasios susiekimas bei viešas viršiausiojo teismo nusprendimo paaiškinimas.

Idant, meilutiškai skaitytojai, suprastumei mūsų kėblų padėjimą, turiu pažymėti, kad mūsų parapija neinkorporuota, kad titulas bažnytinės savasties buvo pat pradžiūs įsteigimo nebuvu gerai sutvarkintas, nes bažnyčios globėjais buvo tai komitetai, tai vyskupai, tai vėl komitetai, pagaliau 1906 m. parapijonų, guduolių suklaidinti, nutarė: vyskupą nuo bažnyčios globėjų pašalinti ir į jo vietą 10 pašalinių asmenų įstatyti. Be bijos teismuose neapsiejo.

Gegužio mėnesį 1908 m. viršiausias Pensilvanijos teismas, kadangi savasties titulus po tiek kartų buvo mainomas, ir dar nusprendė: Tie 10 asmenų gali būti bažnyčios globėjais, vyskupas-gi privalo nuo globos atsiskirti.

Savo nusprendime teismas išguldė reikšmę "dry trust'o", gvarantuoją, kad butas (budinkas) nebuvu suvartojamas kam kitam, kaip tik dėl "catholic worship" ir nurodo, kad parapija turi pilną tiesią didumą balsų ant mitingo tuos "trustees'us" pakeisti kitu arba kitais.

Gegužio 28 d. š. m. teismo nusprendimas įvyko, bažnyčios globėjais liko 10 svietiškių asmenų. Įstatai Bažn. sulaužyti — bedievių džiaugsmas.

Gegužio 31 d. š. m. Jo Mal. vyskupas Hoban atšaukia kunigą, kol bažnyčios tiesios nebuvu užgnapadaryta. Dievo namai apieisti, be maldos — katalikų nuliudimas ir verksmas, kaip Kražiuose anuomet. Ilgai nelaukus, nes Birželio 8 d. visuotiname susirinkime parapijonų 1258 balsais prieš 69 Jo Mal. vyskupą buvo išrinktas Bažn. "trusteesu" (globėju). Bet senieji (10 asmenų) nenori nei girdėti apie parapijos reikalavimą, atpenė tvirtina, kad bažnyčios savasties jiems priklauso, melagingai žada parupinti kunigą (?), keikia vyskupą, kunigus, pagaliau skelbia gryną bedievyystę, vienok jų pasekėjai mažinasi, kadangi per 7 mėnesius vientik savo negalę įsteigę parodoti.

Numetimių tų 10 guduolių šv. Juozapo parapija išnešė bijlą į "quinty court". Klausimai bus Sausio 4 d. 1909 m. Tai-gi išaiškinimams visų tų dalykų ir buvo paskirtos prakalbos.

Pirmas kalbėjo p. J. Lopeta, advokatas iš Wilkes-Barre, geriau sakant "Supreme Court'o" nusprendimą, aiškino, jo branduolį perskaitęs angliskai. "Bažnyčia — tėsė god. kalbėtojas, — buvo ir prieš nusprendimą ir po nusprendimui yra parapijos nuosavybė. Nei vyskupas kaipo "trustee", nei dabartiniai "trustees'ai" negali bažnyčios nei paroduoti, nei išmainyti ant kitos, nei paskolės užtraukti. Tenai dabartiniai "trustees'ai" be die-

ceizijos vyskupo žinios jokio kunigo negal įvesti, nes vieta rezervuota katalikiškai dievmaldystei. Įspudį nemalonų ta kalba ant vyskupo priešų padarė.

Kun. A. Staniukynas, gerbiamasis įsteigėjas šv. Kazimiero seserų, kalba apie kat. Bažnyčią, jos sąnarius, jos valdžią, jos tvirtybę... vartai pragaro nepergalės. Bažnyčia valdanti ir Bažnyčia klausanti. Visi tos kalbos švelnios ir nuoseklios su atidžia klause; gaila kad ne visi galėjo girdėti, kurie toli stovėjo, gaila labai.

P. V. Mačiulaitis kalbėjo su humoru ir gyvumu apie nedarą komitetų gospadoriavimą finansuose ir politikoj su parapijonais, kas privedė prie tų negeistinių pasekmių, kokių dabar esame liudininkais. Projekcija viešpatavo. Pinigų komitetai turėjo daug draugų ne mažiau. Gardi duona juos išputė į didelius ponus. Dyki pinigai čerska ant barų saliuose, geria, linksminasi — nereik kuniugū, nereik vyskupo!

Šiandie mes raudame uždarutos bažnyčios, anų laikų ponai mus pasitikę: užpundyk, brolau, mes pinigų neturime, rauda... Teisų žodžiai ponams nepatiko, murmėti pradėjo. Kalbėtojas daug krikščioniškos drąsos parodė, kokios daugumai truksta.

P. V. Bielickas ir p. K. Mikuta užlikė ramų toną. Reikalavo, kad bažnyčia būtų pavesta globai vyskupo, nes jos ant ko kito negalim sunaudoti, o bažnyčia mums visiems reikalinga.

Mūsų klebonas kun. J. Kuras, kaip pats sakė, su prakalba nesirengė. Nepribuvu tullems kalbėtojams, užėmė vietą prie stalelio. Savo ilgokoj kalboj aiškiai nurodė čia esančią kovą tarp dviejų žmonių rūšių: žmonių su tikėjimu ir žmonių be tikėjimo arba bedievių. Už pečių dabartinių vyskupo priešų stovi bedieviai. D-ras Sliupas nuo pat pradžiūs drumstė. Socialdemokratų platformą parapijų sutvarkyme stengiasi įvykdyti. Perdaug parapija užsitikė komitetams. Širdis parapijos — dvasiškas vadovas. Kalba drąsi, garsiu balsu atlika, darė įspudį, katalikams patiko.

P. Virbickas prakalbas užbaigė. Betp turup aizmėti, kad riaušės ir vaidai šv. Juozapo parapijoj prasidėjo ne prie kunigo J. Kuro. Jis pats savo kalboj pažymėjo, kad sveiką galva paguldė į sergantį patalą.

Parapijonis iš prakalbų ašelbnei užgnėdinti.

Ten bus.

Gruodžio 13 dieną čia atsi buvo lietuvių susirinkimas su prakalbonis. Daugiausia kalbėta apie lietuvišką šv. Juozapo parapiją, kurios bažnyčia dabar tebestovi uždaruta.

Apart svietiškių kalbėtojų kalbėjo vietinis klebonas kun. Kuras ir kun. Staniukynas.

Gerbiami kalbėtojai labai aiškiai išrodė, kaip turime būti paklusniais šv. Tėvui ir kaip turime mylėti savo šv. titybę. Ragino lietuvius parapijonus laikyties vienybės ir nebijoti grumtis su savo priešais, kurie užgriebe dabartinę bažnyčią ir aną pavertė į kokį tai paprastą namą. Jau septintas mėnuo bažnyčia uždaruta ir lietuvių katalikai dabar privalo tranqyties po sve-

timtaučių sklepus ir tenai klausyties dievmaldysčių. Ir vargas bus Rymo-katalikams lietuviams, jaigu nesusieme vienybės ir neatsispirsime prieš savo priešus.

Lietuviai prakalbonis buvo labai užgnėdinti ir buvo vietiems gerb. kalbėtojams dėkoma už patvirtinimą tikėjime ir doroje.

Newark, N. J.

Lap. 29 d. pas p. Bradunus atsibuvo jų dukters krikštynos, kurios Bradunai laukė net suviršumi keturius metus. Taigi po tokiam laikui susilaukus dukters, džiaugsmas buvo nemažas, o kaip žinoma, kad kiekvieną savo džiaugsma nori pasidalinti su savo draugais ir bičiuliais, taip tatai ir padarė p. Bradunai. Bradunai visiems Newarko lietuviams gerai žinomi, dori žmonės, linksni ir svetingi, per tati ir bičiulių tokiam mieste netruksta. Ant krikštyną pakvietė taigi savo bičiulius ir draugus ir visus svetelius gražiai pavaišino.

Besilinksminant ir bekalbant padoriais kalbas, p. Pr. Dauksas užmanė, ar nebūtų gerai paaukojus, kas kiek išgali, a. a. kun. Jaunius raštų išleidimui, nes patirta iš Lietuvos laikraščių, kad kun. Jaunius palikęs daug (?) neatspaudintų rankraščių, kadangi kun. Jaunius neturėjo išteklių, o tie jo raštai visuomenėi būtų labai naudingi, arba kaip kiti rašė, kun. Jaunius paminklui už jo darbavimosi dėl tėvynės. Taigi tuo tikslu ir buvo pakeltas klausimas, nes jau Newarko "Žiburėlis" tam tikslui turi surinkęs per 20 dol.

Kaip prie kiekvieno geresnio ir naudingumo užmanymo atsiranda priešginių, taip ir šiuom ykiu jų pora atsirado, kurie ir emė ginčyti, sakydami, kad tas neįperitinkama, nes tik sliuptarniai taip darą. Girdi, nereikia nuo jų imti pavyzdži, nes paskui ir mums viršui minėtas vardas gali sitekti.

Žinoma, užmanytojai ant-atsakinėje priešingai ir aiškino to užmanymo naudingumą. Ir katriems rupi tautos ir tėvynės gerovė, nežurint į ginčius paaukojo katras kiek išgalejo, bet nekurie nuo aukavimo visai ir užsigrįžo.

Taigi dabar aiškiai pasirodo, kad mums truksta apšvietos ir, jaigu daug tokių butų, kaip kad tame pokylyj keli atsirado, tai mes niekad nesulauktumėm savo tėvynės šviesesnių dienų.

Sako, kad mums netinka naudoties sliuptarnių pavyzdžiu. O aš pasakyčiau, kad mes nežurėtumėm, kieno tie užmanymai, bet užvislabiaus tšmytum, kokie yra tie užmanymai, ar jie geri ar naudingi. Jaigu taip, tai tuos užmanymus visada paremkime kiekviename mūsų susirinkime ir susiejime, nes tuo budu mes savo vardo netik kad nuzemėjime, bet da išaukštėjime.

Ar gi didesnės mums padniekos reikia, jaigu savo susiejimuose daugiau nieko neišmanome, kaip tik girtuokliauti, visokius niekus pliovoti ir varyti tuščias kalbas! Tai biauuresnio daikto nereikia!

Taigi meskime šalin senus ir tuščius papročius, griebkime naujesnių ir naudingnesnių darbų.

"Žiburėlio" draugas.

Donora, Pa.

Gruodžio 5 dieną šitame mieste buvo iškilmingas apvaisčiojimas su didele visų tautų paroda. Tai pirma šita-

me miestelyj buvus tokia iškilmybė: Mat šia vasarą mieste buvo pastatytas naujas geležinis tiltas, kuris per didelę upę sujungia du miestėuku Donora ir Webster.

Su visu kuom, kas ten buvo toliau, tai mus menkai apeina, tik aš noriu nors trumpai nutėmyti, kaip atsižymėjo mūsų tautiečiai lietuvių minėtoje parodoje, nes miesto valdyba parodon buvo pakvietus visų tautų draugijas, klibus ir tt.

Lietuviai parodoje atsižymėjo labai puikiai, nes emė dalyvumą Lietuvių Ukėsu Kliubas ir šv. Viucento draugija. Beto ir taip daugumas lietuvių emė dalyvumą, taip kad lietuvių buvo didžiausias burelis. Taipgi lietuvių muzika ("benas") daug geriau atsižymėjo už kitas svietimtaučių muzikas. Lietuviai turėjo prisiegt vienodus ženklus, ty, guzikelis su tilto paveikslu ir du raiškėuku: baltą ir mėliną, taippat su baltomis pirštinaitėmis. Visi lietuvių dailiai užsilakė. Anglai žiūrėdami į praeinančius lietuvius šaukė "ura" ir rankomis plojo, nes kožną tautą buvo galima žymiai pažinti.

Ačiū visiems tautiečiams, kurie tame burelyj dalyvavo, nes mes svietimtaučiams pasirodėme, jog kaip mes, taip ir mūsų tauta gyvuoją.

Nekurie lietuvių vienok vis gi nuo savo burelio atsiškyrė ir ejo drauge su italais ir ungariais, teisingames, kad jiems "bosai" liepė taip daryti. Gėda tokiems lietuviams, kurie bijosi savo tautos!

Vargdieis.

Oregon City, Ore.

Pas mus oras gražus ir šaltas. Obuoliai, kriaušės ir kitokie vaisiai ant medžių da tebestovi. Aplinkinėse nedidelės kalvos ir miškai, kuriuose tankiausia auga egles ir kedrai, o erkėtrožių ir kitokių kvėpenčių gelių krumų — randasi daugybė.

Visoj Oregono valstybėj visur laukuose ant kokios poros pėdų judžemis, o apatėjoj raudomas molis. Taigi čia ir visokie javai labai dera.

Čia ir oras žmogaus sveikatai yra kogeriausias, nes žiemos visai nebuna, o vasara nedaug karšta. Per išties vasarą negirdėsi nei griausmų, nei perkunijų, nei smarkaus lietaus. Tik viena lietuviams nelaimė, nėra čia lietuviškos bažnyčios. Nuo Oregon 15 mylių atstu, mieste Portlande, yra lenkų bažnyčia, tenai gyvena ir vyskupas.

Darbai visur labai prasti ir mokeskis dirbantiems taipgi prastas; mokama tik 2 dol. 25c. į dieną.

Nuo Naujųjų Metų vienok čia bus atidaryta nauja dirbtuvė, kur gaus darbą į 500 darbininkų.

F. Domeiko.

Ryme pasimirė andai nuo apopleksijos Rusijos ambasadorius grafas Muraviov. Jisai seniau buvo Rusijos teisdarytės ministeris, o nuo 1905 m. ambasadoriumi Italijoje. Tai Muraviovo, lietuvių koriko, giminitis.

Peterburge iš Udumiah gauta depėsa skamba, kad į Dilman atžakės Turkijos karumenės skyrus apsaugoti gyventojus, kuriuos užpuolė Persų žmogžudžiai, vadovaujant šacho šalininkui Satara Khanui. Mat kaip jis malsas Persijos revoliucionierius su savo kurdų gaujomis.

AMERIKOS ZINIOS.

Prezidentas ir laikraštinkai.

WASHINGTON, D. C. Prezidentas Roosevelt andai kongreso abiem butam nusiuntė pranešimą, kuriame apreiškia, kad užmetinėjamai, kokius pastaraisiais laikais sukėlė nekurie dienraščiai, kaipi neviskas butų tvarkoje perkant žemę, per kurią tur pereiti Panamos perkasas, — kad tie užmetinėjamai esą "neverta apšmeiža ir pasklaidinta melagystė." Tuos užmetinėjamus daugiausia ir plačiausia aprašė New Yorko dienraštis "World", redguojamas nekokie Pulitzer, kurį prezidentas žada patraukti atsakomybėn. Kuomet prezidentas padavė butam savo pranešimą apie "World'o" šmeižimus, Pulitzer savo dienraštyj atsakė prezidentui labai ironiskai, dėkodamas Rooseveltui už tai, kad "World" atrado net specialio krognesan pranešimo vertu. Pulitzer rašo, kad Roosevelt'as norėtų presai uždaryti burną, idant negalėtų kritikuoti valdžios ir valdininkų, bet tos malonės nesulauka. Jaigu "World" apšmeižė, bus nubaustas, bet nesustos niekad kariavęs už žodžio ir presos laisvę, kurią Roosevelt norėtų panaikinti. Pagalios Pulitzer rašo, kad ne jisai buvo autoriumi visų tų straipsnių, tilpusių jo dienraštyj, bet visą atsakomybę ima ant savės, o visą prezidento piktumą prieš save stato ant politikojo skirtumo. Pulitzero atsakymas nors aštrus, bet pilnas vertės.

Kongrese-gi į prezidento pranešimą mažai atkreipiama atidžia.

Kova atigatoriaus su ereliu.

SAN FRANCISCO, CAL. Vietiniame zoologiskame darže "Golden Gate Park" turėjo kruviną kovą ore jaunas aligatorius su paukščių karaliumi, didelia ir senu ereliu ir pirmūnėis erelį vienok apėjo. Žverių užveidėtojas metė šmotą mėsos aligatoriams, esantiems baseine, ką matydami liuosai laikomas paukščių karalius "Bismarck" puolėsi į mėsa, kurią jau aligatorius buvo bepradėjęs ryti. Erelis, norėdamas atimti iš šliauzio mėsa, suleido mėson nagus ir su mėsa ir su aligatorium išsikėlė oran. Aligatorius nepaleidzdamas savo peno su uodega bambino erelį, o pastarasis su sparnais ir nagais vėl gynėsi. Po 20 minučių kovai aligatorius su uodega ereliui taip nelaimingai sudavė galvon, kad abudu tuojuos balseinan ir nukrito, bet erelis buvo jau negyvas. Ant galo aligatorius ereliui dar į galvą su dantimis nukando.

Paskutinis rinkimų rezultatas.

NEW YORK. Pagalios paskutinių rinkimų atiduoti balsai liko suskaičiuoti ir visuomeni apskelbti. Visose Junktinėse Amerikos Valstybėse kandidatai į prezidentus gavo balsų:

Table with 2 columns: Candidate Name and Number of Votes. Includes Taft (rep.), Bryan (dem.), Debs (soc.), Chafin (prohib.), Higgen (Ind. party), Watson (pop.), Gilhans (soc. lab. p.), and Viso 14.823.141.

Taigi aplamai imant šiemet per rinkimus atiduota daugiau 1.341.531 balsų už rinkimus 1907 metais. Balsai pasidaugino partijoms republikonų, demokratų ir truputį socialistų.

Svarbi ištarmė.

SPRINGFIELD, Ill. Viršiau-

sias valstybės teismas andai išrišo, kad miestas privalo atsakyti už padarytus nuostolius privatiškiems asmenims per gatvių judėjimus, arba bent kokią netvarką. Toji ištarmė išduota, pareikalavus vienam Chicagos piliėčiui, kurio sankrovoje nežinia dėl ko susibėgė žmonės sumušė didelį langą. Jisai už tai-gi apskundė miestą ir bijlį laimejo.

Anarchistus persekioja.

BELLINGHAM, WASH. Čionai areštuota žinoma anarchis tė Emma Goldman, kuri podraug su d ru Reitmann norėjo čia padaryti susirinkimą. Ją ir jos draugą Reitmaną palaike kalėjime išleido ir policija įsodinus traukinin, einantį į Kanadą, palydėjo.

Liudna statistika.

WASHINGTON, D. C. Prie darbo nelaimingų atsitikimų statistika šiemet persistato labai liudnai. Statistika parodo, kad šiemet buta nuo 30 ligi 35 tukstančių mirtinių atsitikimų, o į 2 milijonu sunkiai sužeistų. Daugiausia žmonių aukų prarija gelžkeliai ir geležies dirbtuvės, paskui elektrika, kuri daug žmonių užmuša. Raporte sakoma, kad tie vsi atsitikimai daugiausia paeina nuo neapsisaugojimo. Puikus išvedimas, jaigu valdžia nesirupina darbininko gyvastimi.

Sarlatano atsitikimas.

MACOMB, ILL. Valkata, ar šiaip koksai apgavikas vardu Schlatter, andai čia susaukė susirinkimą, kuriame pasakė, jog užmuštas prezidentas McKinley buvęs anarchistas ir kad jo nuzudymas buvęs teisingas. Po tų žodžių susirinkusioji minia jį apsepio ir emė jam perti kailį ir gal su juom butų buvus labai bloga, jaigu ne policija, kuri jį apgnė, ir einantį traukiniu išsiuntė iš miesto.

Vyskupo Spalding laiskas.

PEORIA, ILL. Vyskupas šitos vyskupijos Jonas Spalding, kuris atsikak valdyti vyskupiją, andai išleido dvasiškiams ir visiems tikintiems gražų piemenišką laiską, kuriuomi su visais atsiveikina ir apreiškia, kad pasitraukias po ilgai ir sunkiai ligai, te čia Peorioj ligi mirėdai apsi gyvenęs. Liglaikiniu vyskupijos valdytoju palikęs kun. O'Reilly.

Amerikos kareiviai.

PORT TOWNSEND, WASH. Antru ykiu bėgyj kelių savaičių vietinės tvirtovės Waymies kareiviai buvo priežastimi sumišimo ir kruvių muštynių, andai jie apmušė karčėmininką Kaiserį už tai, kad pasitarasis pagelbėjęs valdžiai atrasti tarp tų pačių kareivių kaltininkus už tokį pat jų darbą. Areštuota keli "karžygiai" ir aštriai bus nubausti.

Tai taipgi įstatai.

SAN FRANCISCO, CAL. Kad padaryti galą baisiam judėjimui, koksai tarp vietinių kiniečių sutinkamas, o užvis labiau tarp jų slapto organizacijų sąnarių, gyvenantis San Francisco Kinijos konsulas andai savo tautiečiam apgarsino, kad jaigu katras vietinių kiniečių papildys kokią piktadarybę, tai to vardas bus nusisgtas Kinijos valdžiai, o pastaroji tenai už tai nubauss jo gimines, kas pagal Kinijos įstatų esą yra galima. Tai taipgi barbarystė!

Ispanijos admiralas Carvera.

kuris vadovavo Ispanijos laivynu prie Santiago kovoje su Ameriką, pereitoj savaitėj pasitraukė nuo tarnystos dėlei sveikatos susilpnėjimo.

Iš Viso Pasaulio.

Netoli Australijos ant salos Bokahanga vietiniai gyventojai sukėlė maištus prieš Angliją ir apgarsino pas save respubliką. Per viešą vienos giminės susirinkimą, išrinktas salai diktatorius. Turbut tą judėjimą prieš Angliją pagimdė vienas misijonorių.

Kinijoje pagarsinta regento, kunigaikščio Chun, valdiški statutai. Pagal tų statutų kunigaikštis gaus metinės algos 150.000 taelų (105.000 dol.) ir yra viršiausiu armijos ir laivyno vadu. Edikte da priduriama, kad jam butų patatydinti Pekine speciališki namai.

Londonan pranešama, kad Maskvos milijonierius Petrov prieš mirsiant išėmė iš bankų visus savo pinigus banknotais ir paskui pečiuje sudegino. Petrov paskui liepė pašaukti savas gentis ir pinigų parodė tik pelenus, paškindamas, kad turėti turtus yra blogas daiktas.

Toronto, Kanadoj, kaip rašo angliški laikraščiai, atrasta įdomus istoriškas ženklas. Kasant tunelį 70 pėdų gilio nuo žemės paviršiaus rasta sukietėjusiam molyj žmonių pėdos. Sakoma, kad tos pėdos tenai išbuvusios per 100.000 metų. Gal daugiau 100 pėdų atrasta ir tai vieno ir to paties žmogaus. Tasai atradimas labai svarbus Amerikos geologijoje.

Salos Ceylon Colombo uostan andai atplaukęs Junktiniu Valstybių kariškas laivynas. Milžiniškoji žmonių minia laukė laivyno. Su laivynu viskas laiminga, tik ant laivo Georgia susirgęs vienas jureivių rupaais. Laivynas pasiimsias anglies ir keliausias toliau.

Su Persijos šachu bloga. Iš Baku rašoma, kad Persijos revoliucionieriai paėmė provinciją Azerbajen ir apgarsinę naują respubliką su sostine Tabrizu. Šachas tnotarpu siuncia Rusijos carui prašymus, idant pastarasy jam pagelbėtų suvaldyti revoliucionierius. Gerai tokiam kraujalakiui.

Japonijos garlaivių kompanija "Togo Kken" nuo 1-mos dienos Amerikos leis savo laivus plaukioti tarp Japonijos ir Pietinės Amerikos. Paskui toji linija bus reguliariškai aptarnaujama.

Panamoj, kur kasamas perkasas, andai plyšo 28 tonai dinamito. Reikia tat suprasti, koks tai buvo eksplozijos grausmas ir trenksmas. Sugudyta 15 akry žemės. Užmušta į 30 žmonių, o sužeistų esama daugiau 100. Plyšimo priežastis da nežinoma.

Saksonijos konservatyvų vienas dienrašts, išeinantis Drezdene, andai pranešė, kad Vokietijos kaizeris Vilius tankiai ipuolās tikybinėn melancholijon nuo to laiko, kuomet jam parlamente duota gerai pipirų. Girdi, Vilius pasitraukias iš viešo gyvenimo.

Collahaus (Chili) anglies kasyklose andai buvo užgimė straikai ir darbininkai paskui pagimdė sumišimus, o pagaliau ir maištus. Darbininkų maištus karumenė vienok tuojuos užgesino ir jų vadovus suėmė. Nevalia reikalauti ir ieškoti teisybės.

Savaitinis Kalendorius

Gruodis 1908.

- 24 k. Adomo ir Jevos. KUČIA.
25 p. KALEDOS.
26 s. Stepono kank.
27 N. Jono evangelisto.
28 p. Nekaltų vaikelių.
29 u. Tamošiaus vysk.
30 s. Dovydo karal.
31 k. Selvestro pop.

REDAKCIJOS PATEMIJIMAI.

Sulaukėme Kalėdų šventės. Toji iškilminga ir linksma šventė, kuri mus visus, Amerikoje gyvenančius lietuvius, jungia su prigimtają šalimi, džiugina mus sulaukus linksmybų švenčių, nes kožnas mūsų gerai žino, kaip tai Lietuvoje mūsų likusieji gimdytojai, broliai, sesers ir gentis tasių šventes linksmai iš vienos pusės, bet iš antros — dievotai praleidžia. Juk tai pasaulio Išganytojaus užgimimo atminimas, tai kaip gi neturėtumėm linksminties ir vieni kitiems velyti palaimų?

Tai-gi jums, lietuvių grindios, kuriose ant eglių tarp sidabrinų voratinklų žvakučių ankso liepsna dega, jums, lietuvių grintele, kuriose lauziant Dievo "pyragus" širdys it varpai plaka, — jums, lietuvių namai, kuriuose sąjauš m ašaros ir laimės nusišypsojimai vienijasi stebuklingon simfonijon, — jums, lietuvių namai, Kalėdų dienoje siunčiame savo broliškoms meilės, tikėjimo ir vilties žodį.

Tegul toje Dievo Atpirkėjo užgimimo dienoje nutils tarpe mūsų pavydumo griežimas, tegul ant visų mūsų sopulių ir įvairių abejonių išsilieja saldi ramybė ir tegul mės visi su katalikišku pasauliu iš gilumo širdies tais žodžiais atsidukame: "Garbė Viešpačiui ant aukštybių, ramybė gero noro žmonėms!"

"V. L." V. K. Račauskas rašo apie polemikas. Tarp kitko tenai skaitome: "...kad mūsų redakcijos polemikų, diskusijų, kritikų ir t.t. klausimą šitai pasuktų: kiekvieną svarbesnį užmetimą, kiekvieną rimtesnį atsakymą ant kokio nors, pirmiaus jau patilpusio laikraštyje, straipsnio pirm talpinsiant laikraštį, pasiųstų, ar pridotų pirmutinio straipsnio autoriui, kurio nuomonė yra kritikuojama, idant jis tuojaus suteiktų atsakymą ant kritikos ar užmetimo; toksai atsakymas galėtų patilpti laikraštyje vienkart su užmetimu, ar kritika. Tą būdą jau įveda kitų tautų redakcijos..." Mat p. R. manoma tuo būdu pabranginti laikraštį, kuris dabar mūsų laikraščiuose "nustojes visokių vertės".

Nekoksai paprusokas, užtardamas ne ką kita, kaip tik kun. Miluką, "Zv." rašo apie "Paskutinį Teismą". Ar tik nebus paties kun. Miluko meditacijos, nes straipsnio pabaigoje primenama ir laikraščiai, su kurių pagalba tankiai pasibarama, ant savo priešų visuomenei pasiskundžiama... O juk ir už teisybės ieškojimą laukiantis Paskutiniam Teisme pasmerkimas... Ne laiku, ne laiku tos meditacijos.

A. B. Strimaitis "Tėv." rašo apie Jungtinių Amerikos Valstybių gyventojų abelą

surašymą, arba suskaičymą. Mės savo skaičiuojus tame pačiame dalyke kviečiame perskaityti "Kataliko" 39 numerį š. m., kur buvo daug plačiau apie tą dalyką išdėstyta, vienok į tą straipsnį nei lietuvių laikraščių redakcijos neatkreipė atidžios.

"Tėvynė" rašo, kad ji patyrusi nuo S.L.A. seimo rengėjų, kad minėtos organizacijos seimas prasidėsiąs Gegužio 30 dieną. Seimas bus Worcester, Mass.

Kalėdų naktis.

I.

Bargininkų kaime, kaip ir visoje Lietuvoje, laukė Kalėdų. Dar Advento pradžioje sukilo kalbos apie busimasias šventes ir moters išanksto pradėjo šveisties ir rengties. O darbų joms nemažai: reikia šeimyną apdaryti, apvertyti, apaušti, reikia dukrelei krautis priruošti, nes, kas ji gali žinoti, ateis mėsiedas, ko reikiant, dar piršliai užvyks — ne bereikalo Onytė kas rytmetis bėgioja į rorotus; reikia kubilas išplauti, salyklas išsijoti — juk ne be to, prisieis ir alus padaryti — kas per šventės bėdas. Vyras užsilakė lėčiau, negu tik kurs-ne-kurs vaikas, vydamas vakare šniurus, nusispaus, priminęs riebių šūpinį su škobais ir laciniais. Davatkoms, o jų Bargininkuose buvo gana nemažai, net ir liežuviai nuskaros belepant apie visokias bažnytines tos dienos iškilmes, o ypatinagai apie tai, kaip Kalėdų naktį vanduo persimainys į vėną ir gyvuliai žmoniškai šneka.

Vaikai — žinoma, vaikai: jie už vis didžiau laukė Kalėdų, nors šventės Lietuvos vaikams ir nieko malonaus neatneša — jokiu dovanu, jokiu pasilinksminim. Bet vaikas jau tokiai Dievo sutvėrimas, kad jį viskas linksmina, bus tai gimdytuvės ar gaisras, diena ar naktis. Jo jauna, dar neužgauta gyvenimo vargais, siela visame mato ir atjaučia tik gerą, linksmą ir gražų, o piktybei, nedorumui ji akla ir kurčia. Kas žino, gal tame neatjautime pikto yra žemiškoms laimės paslaptis, jei tik, žinoma, ši paskutinioji yra manoma toj "ašarų pakalnėj".

Ir taip, baigėsi Adventas ir Jonas su Juozu dienas ir valandas skaitė, laukdami Kalėdų. Jiems, duokime, buvo ko ir laukti: jau kelinti metai, kaip jiedu ruošiasi Kalėdų naktį pasiklausti gyvulių kalbų, o-gi ir vyno išgerti. Bet vis ligšiol tam nekaltam gėdimum nelemta buvo įvykti, vis atsiradavo kokios nors suvis netikėtos kliūtys, kurios buvo dar dėlto užvis nedoresnės, kad kaip yla iš maišo išlysdavo pačiose paskutiniose valandose, kada tik to ir betruko, kad užlpti ant kučių ir klausyties. Tai-gi "ne", sakau, vienomet kaip ant nelaimės atsitikdavo: tai tėvas, sužinojęs apie jūdvių sumanymą, nuvarys gulti ir negana to — kamaros duris užskleis; tai Jonas, nebulaukęs laiko užsnus kame nors užkrosnyje, o juk žinoma, jei jau tas miegtuvis kartą užmigs, tada nors to iš patrankų šaudyk, neprizadinsi. Šit dar pernai metą jis iškirto tokį šposą: buvo jau apie vienuoliktą valandą ir laikas atėjo lpti ant kučių, o Jonas sau brinkt! į lovą — ir kaip negyvas. Ir kiek nebagas Juozas tampe jį, nieko nepadare; jis tik mieguostas kaž-ką po nose murmėjo ir Juozas, galų gale pri-

trukęs kantrybės, taip kažkur jam įgnybo, jog tasai nešok balso suriko, o vienok neatbuvo, nors ir prabilo, laigeriaus atidedą tą dalyką ant kitos nakties. Tas slenkis, tas užmiegėlis ir protą, matytis, pramiegoja, nes kiek sykių jam buvo sakyta, jog tik Kalėdų naktį vanduo mainosi į vėną ir gyvuliai šneka. Tai-gi sakau, jog pernai Jonas buvo priežastim to, kad jo vyresnysis brolis negavo nė lašo vyno ir negirdėjo gyvulių kalbant. Vienam pačiam lpti ant kučių buvo baugu, o užvis dar Kalėdų naktį. Todėl nėra nieko stebėtino, jog šimet Juozas turėdamas omenyje Jono mieguostumą, dar išvakarią liepė jam gerai išimiegoti ir, kad šitoj troboj vėl neužmigtų, dar išlaiko mano drašuliai palpo viršun, Jonas-gi dėl viso pikto dar gramnyčios žvakgali pasiemė.

II.

Speiguota Kalėdų naktis. Mano broliai, virpėdami nuo šalčio, tupi šiene, išsipešiusi kutės lubose kiauryne, iš kurių girdisi karvių gromuliamas ir arklių šnarkstymas. Šalėp jūdvių stovi vandens kibiras, iš kurio jiedu kas minutą paeiliui samsto su apšalusiu šaukštu, bandydami, ar ne persimainė jau kartais į vėną. Neturint laikrodžio, galima dar praziopsoti ir dvyliką mušant, ir mano jauni karžygiai geria sau leduotą vandenėlį, laukdami stebuklų...

Ar žinai, Juozai, ką: uždegkime gramnyčių žvakę ir įstatykime į kibirą; aš girdėjau, kad nelabasis galys užžavėti vandenį ir tuomet mudu to vyno ir palaizyti negausime.

Et, kitas vėl: pasakė — ir nebliko! Kipšai šią naktį pačiose peklos padugnėse kurkso, o su žiburiu ant šieno ne juokai, dar kas gali pamatyti; tai butų mums nuo tėvo Kalėdos...

Bene šienas nuo gramnyčinės užsidega? — neistikimai paklausė Jonas.

O ką tu manai? Kiek tik norint. Jam bu tik ugnis. — Kaip sau — nori, o man pašėlusiai šalta. Aš net pirštų nebunt. Kad bent greitčiau tas vynas atsirastų — galėtų sušilti, o dabar man dantis į dantį nebusutenka.

Kad tu tik nesušaltum! — išjuokė jį Juozas. Išskask geriau į šieną ir nebus šalta.

Speiga dar galėtum kentėti, bet tas vėjas iš čiukuro man per strėnas kaip ugnį degina. O čia dar tą vandenį plink! Aš jau mažne pusę kibiro išgėriau, o vyno dar balandžiui atsigerti neprijau.

Na kas kaltas, kad tu tvempi kaip karvė. Reikia tik liežuvių pamirkyti: kad bus vynas, jau nuo kvapo išgirsi.

I-jė, tu sakai, liežuvių, pašlapink, o juk liežuvis ir-gi ne iš medžio, ir jis gali atšalti.

Čit! — nutildė Juozas: klausykis, regis, jau Bėrasis su Žale kalbasi...

Ir abudu — prisikvėpusi prie kiaurinės, su visudidžiausia atydzia ėmė klausyties, kas dedasi kutėje. Kutėje-gi, kaip ir pirmiau, arklių kromto kiens to iš patrankų šaudyk, neprizadinsi. Šit dar pernai metą jis iškirto tokį šposą: buvo jau apie vienuoliktą valandą ir laikas atėjo lpti ant kučių, o Jonas sau brinkt! į lovą — ir kaip negyvas. Ir kiek nebagas Juozas tampe jį, nieko nepadare; jis tik mieguostas kaž-ką po nose murmėjo ir Juozas, galų gale pri-

klausosi, nepraleidamų visu-mažiausio šnabzdėjimo. Neba-gėliai taip sušalo, jog rodos dar kelios minutės, ir jiedu bėgs į trobą, išsižadėjusiu ir vyno. Jonas-gi net abejoti pradėjo; gal nė to vyno nė gyvulių šnekėjimo visai ir nėra?... Ir man rodos nėra čia ko piktinties iš Jono mažtikystės, atsiminus, duokime, žydus Sakaros tyruose. O koksai gali būti sulyginimas tarp paaugusių žmonių ir mano vaikelio, šalčiu prispirto ir pertai įkritusio į pavojingą abejoną!

Ar žinai, Juozeli, man rodos bene melai tas viskas!...

Kas?

O-gi tas vandens persimainimas ir tos kalbos.

Na ir kvailys per visą pilvą, jei gali tokius niekus tauztyti. Ar tai kiti už tave mažiau žino, o vienok tiki.

Kas per kiti? Davatkos, niekas kits.

Tylėk, avingalvi, su tokiomis kalbomis dar gali kokią nelaimę užtraukti.

Kaip sau nori, Juozai, o aš vandens daugiau nebergsiu. Virpulyš pjaute-pjauna. Man rodos, kad jau ir dvylikta senai pasibaigė.

Šia tau ragais! — išjuokė jį brolis. — Juk kad butų užstojusi pirma, tada gaidys butų giedojęs.

Nepabaigė Juozas pastarųjų žodžių, kaip pragydo gaidys. Bet kiek mano vaikeliai negėrė vandens — vanduo paliko vandeniu. Ligšiol tvirtas Juozas ir tas pradėjo abejoti.

Ar girdi, sako Jonai, bene tik tai jau rytmetiniai gaidžiai pragydo. Gal naktinį mudu praleidova?

Tepasikaria visi gaidžiai ir vištos, — supykęs atsakė Juozas. Aš daugiau nebergsiu nė lašo, nors tu padvėsk. Lipkim žemyn. Davatkų apgaulės ir daugias nieko.

Dar truputį palukėkim, bene pragys dar, — įkalbinėjo Juozas, bet Jonas jo nebe-klausė ir sustingęs lipo nuo kučių, o paskui jį, dantimis tauškindamas, leidosi ir Juozas.

Kalėdų rytmetį motina negalėjo prižadinti vaikų: Joną krėtė drags, o Juozas kaž-ką klejojo ir vis meldė dar truputį palaukti.

Vakare parvežtas daktaras pripažino pas abudu staigų plaučių uždegimą.

J. G.

Keletas atsiminimų apie Vincą Kudirką. (Vilniaus Kalendorius).

(Tąsa).

1888 m. tą pačią Petričių dieną ir tame pačiame viešbutyje išėjo rimtesnis susirinkimas: iš Varšavos pribuvo V. Kudirka. Čionai jau aiškiai buvo pakeltas klausimas, kad reikia mums naujo lietuviško inteligentijai skirto laikraščio, kad "Sviesia" negalime apsieiti. Nors keletas buvo balsų, kad dar peranksti butų naujas laikraštis pradėt, bet V. Kudirkos sumanymas paėmė viršų: sutarta buvo — rupinties Varšavos ir Maskvos lietuvių draugijoms, kiek galint greitčiau leist užrubežjį naują mėnesinį laikraštį. Kaip ir kada tai padaryti, palikta buvo susitarimui abiejų tų drangijų. Varšavoj tuomet buvo Vincas Kudirka, Juozas Adomaitis (Šernas), Jonas Gaidamavičius (Gaidys), Jonas Staugaitis, Jonas Kasakaitis, Juozas Kaukas, Rauba, Rakičiukynas, Juozas Bagdanavičius ir kt.

Kada po vakacijų susirinkome į Maskvą, nekartą

gaudavome iš Varšavos laišku apie busiantį laikraštį. Maskviniai vis išrasdavo, kad leisti nuo pradžios ateinaučių 1899 m. naujas laikraštis butų peranksti. Varšaviniai-gi laikėsi tos nuomonės, kad naują laikraštį galima yra pradėti tuojaus. Atsimenu per vieną susirinkimą pirmininkas perskaitė varšavinį laišką, pranešantį, kad pradžioj 1899 m. Prusuose išeis naujas Lietuvos inteligentų laikraštis "Varpas", kad butinai reikia prisidėti, nes negalima gaisinti gero darbo; jaigu maskvinė lietuvių draugija to laikraščio neprilaukys, tai jisai turės ne užilgo žuti. — Reikia priminti, kad Maskvoj tuomet buvo didžiausias lietuvių burelis ir labai galimas buvo dalykas, kad be maskvinių lietuvių pagalbos "Varpas" neilgai butų tvėres.

Taip kalbėjo didesnioji pusė draugijos. Keletas-gi sąnarių išrazdami, kad varšaviniai lietuvių pasielgė ne visai mandagiai, nes patis be maskvinių pritarimo pradėjo leisti naują laikraštį, norėjo varšavinius truputį pamokinti, duoti jiems patiems kokį laiką vartyti tą darbą. Tegul, girdi, pamėgina be mūsų apsieiti. Bet didžiuma balsų buvo per tą susirinkimą nuspręsta tuojau padėti varšaviniams lietuviams leisti "Varpą". Taip užgimė "Varpas".

Rodėsi, kad jisai negalės ilgai gyventi. Ir patsai Kudirka paskiaus pasakojo man, kad jis irgi abejojo, ar išbus ant šio svieto tas laikraštis nors trejetą metų. Bet pranašai apsiriko. "Varpas" pragyveno ne keletą metų, bet 17 metų nuo 1881 iki 1905.

Tie, kurie lėmė "Varpui" trumpą likimą, nepamislėjo apie tai, kad ne tik jie vien prie jo prisidės, bet "Varpą" prilaukys visa prianganti jauną karta Lietuvos inteligentų.

"Varpas" dar 6 metus gyveno, Kudirkai jau mirus, ir liovėsi tik tada ejęs, kada pasirodė nereikalingas esąs, kada šioj pusėj buvo spauda leista ir jo vietą užėmė kiti laikraščiai: "Lietuvos Ukininkas" ir kiti.

Per vakaciją 1889 m., turbut, tą dieną po Magdalenai (23 d. Liepos), apie Pilviškis Baltruščių kaime Lozoraičiuos buvo gana didelis lietuvių inteligentų susirinkimas: pribuvo apie 40 — studentų, klerikų, kunigų, kaimo mokytojų ir keletas ukininkų. Sutarta buvo nuo pradžios 1890 m. leisti mėnesinį laikraštį ukininkams. Taip užgimė "Ukininkas".

Prasidėjo reguliariški kasmetiniai "varpininkų" susirinkimai. Taip 1890 m. buvo Stebuliškiuose Matulaičiuos Juozuos, 1891 m. — Krikščiuo-kaičiuose, Bugnuose, 1892 m. — Selemoj Budoj Griniuos, 1893 m. — Skardupiuose Žilinskiuos, 1894 m. — Mintaujoj Obelaičiuos, 1895 — Vilniuj; nuo šių metų daugį daugiausia "varpininkai" atlikdavo savo susirinkimus Vilniuje.

V. Kudirka pribuvo 1889, 1890 ir 1892 m. susirinkimuose. Kalbėdavo jisai ne daug, bet tardavo svarbų žodį, kuris tankiai nusverdavo rezoliucijas susirinkimo. Rodos Gri-giniuos 1892 m., buvo išrinktas susirinkimo pirmininku, bet tuojaus nuo tos garbės atsiskakė — matyt nerupėjo jam išsikiešimas tarp kiti.

Kada V. Kudirka pabaigė medicinos mokslą, tai apsigy-

veno, kaipo gydytojas, Šakius Naumiesčio paviete. Tai yra pirmuosius paskendęs miestelis, kokiu mūsų Lietuvoje daug yra. Daktarui čionai darbo begalės — ligoniai neduoda pasilsėti nė dieną nė naktį. Daugumas gydytojų apsiubvę tokiose vietose neužilgo visai, kaip tai sakoma, samanomis apauga. Su Kudirka to neatstiko. Jisai nepavirto čionai į filisterį, kuriam rupi tik kiešniaus ir pilvo reikalai, bet toliau varė darbą apšvietimo ir atgavinimo Lietuvos.

1891 m. per vakaciją bekliaudami po Lietuvą su Liudviku Vaineikiu užkliuvome ir į Šakius pas daktarą Kudirką. Rodosi, tuomet Kudirka pasakojo, kaip jam prisiejo susikirsti su pavieto viršininku. Pavieto satrapu buvo tuomet nekoksai Kosakovas, aprašytas paskiaus Kudirkos "Viršainukuos" po vardu — "Vakchanalyj Vziatkovič Kruglodurov". Tasai pavieto valdytojas užsimanė surinkti paviete pinigų pravoslavų ikonostasui įtaisyti. Pinigai rinkosi nuo visų, daugiausia nuo katalikų, nes pravoslavų paviete buvo visai mažai. Daugumas dvarponių ir kunigų noru-norū turėjo dėti savo skatiką svetimitikėjimiskam ikonostasui, nes nenaudinga ir net pavojinga buvo užrustuoti tą pavieto galiuną. Paprašė Kosakovas pinigų ikonostasui ir pas daktarą Kudirką, bet šitas drašiai atkirto, kad tokiems dalykams jisai pinigų neturi. Užrustintas viršininkas grąšino Kudirkai atei-ginti, bet nieko blogo, turbut, nepadare.

Šakiuose Kudirka įtaisė lenkišką skaityklą. Keliolika ypatų sudėdavo po 50 kap. kas mėnuo ir už tuos pinigus parsikviezdavo lenkiškų knygų, kurias paskui išsidalindavo. Mat aplinkiniuose dvaruose buvo nemažai lenkiškai kalbančių tarnaujančių.

Šakiuose dar teko man atlankyti Kudirką pradžioj 1894 m. Kartu su daktarais Petru Matulaičiu, Juozu Bagdonavičiu, atradome — jau gerą dalį plaučių džiovos apimtą.

1896 m. rudenj persikraustęs į Naumiestį, aš arčiau pasipažinau su V. Kudirka. Jisai jau praktiką gydytojaus metęs, Šakius perleides daktarui J. Staugaičiui ir apsigyvenęs pas ponį Valeriją Krausauskienę, kuri tuomet šalia aptiekos turėjo krautuvių kolonijinių prekių. Ligos apsilpnintas V. Kudirka didesnę dalį laiko perleisdavo lovoje. "Varpo" ir "Ukininko" redakcija jau arti metai buvo šioj pusėj. Tai, teisybę, sumažindavo laikraščių išleidimus ant 600 rublių per metus, bet užtai laikraščiai dažnai dikčiai vėlavas išeidavo, nėg reikėjo. Redaktorai už savo darbą neimdavo nieko. Užėjo sunkus laikraščiams laikas. Aukos mažinosi, raštų stokuodavo, gabenimas irgi buvo apsunktintas. Tais metais iškratytas pirmu kartu d ras Bagdonavičius ir persikėlė iš Naumiesčio į Vilkaviškį.

Sutarta "Varpą" leisti tik į 2 mėnesiu 1 karta, "Ukininką" gi po senovei leist kartą į mėnesį. Nuo pradžios 1897 m. "Varpas" visiškai perėjo į V. Kudirkos rankas, "Ukininką" gi vedė kitas redaktorius. Nuo to metų iki pabaigai savo gyvenimo, ty. nuo pradžios 1897 iki paskutiniam bertainiui 1899 metų. V. Kudirka visai buvo atsidavęs "Varpui" ir kitokiems raštams. Jei tik liga daleidzdavo, tai sėdėdavo budavo jisai lovoj storą platų

apdarą pasidėjęs ant kelių ir rašydavo ant atskirų lapų. Kaip tik išrašys kokį lapą tuojaus budavo ir pasmeigia ant tam tyčia šale lovos pri-taisyto geležinio virbalo. Tai darydavo dėl to, kad reikale, užėjus kratai, galėtų tuojaus vienam akies mirksnyj sudeginti savo darbus. Degtukų dežutė visados gulėdavo čia-pat. Durjs budavo raktu už-rakintas. Iki neistirdavo, kas nori pas jį ateiti, neįsilėzdavo. — Reikia priminti, kad bene 1895 m. vasarą, kada V. Kudirka viešėjo Plokščiuose pas Petrą Kraučuną, atkeliavo vieną dieną Marjampolės ir Naumiesčio pavietų žandarų viršininkas Sosnovskis, suėmė Kudirką ir nugabeno į Kalvarijos kalėjimą. Mat prieš tai (Toliaus bus.)

Smulkmenos.

Karo debesiai ant Balkanų pussalio perėjo ir nebuvo ligšiol nei lietaus, nei krušos. Ar kartais tik karo korespondentai nemeluoja?

Junktinėse Amerikos Valstybėse sutaisyti upių, valdžia turėtų išleisti į 500 milijonų dol. Tai reikalas svarbesnis už Panamos perkasą ir tikima, kad tasi dalykas koreičiausia bus aprūpintas.

Kad dabartinis Vašingtono kongresas suligtų su prezidento Roosevelt'o pranešimu, Amerikos piliečiai išgirstų labai daug svarbių dalykų. Prezidentas turbūt surinko tikras informacijas, kad nekurie turčiai valdiškas žemes prisisavinę, o paskui liaudžiai parduvinėjo.

Buklus ir nenuorama tasai Castro. Dabar budamas Europoje visus užtikrina savo santaika, kad tuo tarpu jo krašte girdimi tankūs eropėnams grąšinimai.

Pasaulyj sutinkama visokie žmonės. Kadangi prezidentas sulaukus pavasarį keliauja medžiotų liutų ir slonių, gyvulių globos draugija iš Colorado jam užmeta kraugeringumą...

Visa Europa ginkluojasi. Ispanija taipgi nepasilieka už pakalųj. Ispanijos karo ministeris parlamente reikalauja pinigų visos armijos reorganizacijai. Paskui užmanyta sudrutinti laivyną. Bet visas svarbumas tame, ar Anglija tik skolys Ispanijai pinigų.

Seniausias pasaulyj universitetas randasi Pekine, Kinijoje, ir pavadintas "Mokykla Ciesorystės Susams". Ant 320 granito koliumnų patalpianta 60.000 pavidžių, baigusių tą universitetą.

Turkijos artilerija lavinasi. Fortuose palei Bosforą nesenai buvo šaudyme bandymai ir šaudyta aštriais šoviniais net istią dieną. Ant Marmaro jūros rengiama laivyno manebrai, kuriuose dalyvausias ir patsai jureivijos ministeris.

Iš Superior gaunama žinjos, kad šią žiemą miškuose medžio kirtimui reikalaujama daug daugiau žmonių negu kitais metais, kadangi išdegu miškai tuojaus turbūt apvalyti. Taipgi daug darbininkų reikalaujama prie gelžkelių tiesimo Vakaruose.

S. I.

Susi Chicago kuo-

Užsakyti sąnarių buvo garsu vyko Gruo Davis Squ Town of I susirinkim-asmenų k šitam sus ant Town ma, pirmi kun. Skry parapijos atleisų pa tuvių kat Bet kun. griežtai at esanti ne l tjes. Ka neatbutina kilus mūsų ganizacijoj; mitetas pra kitur ir ga susirinkim kų tokiam riam rupi na, bet l traukk jį š mitetas k vieto komi tiej ir kát nijimo sąn kuris tuoj davė Dav of Lake. miestui ir pirmu syk elektrika susirinko. nereikėjo mas kog Tuotarpu lietuvių kurių liet prakaitu i rą buvo ti joje carau kun. Skry kundras is m podraug s dina mus kais, ar šiais. Bet kad šiame patsai k Elias. Ji tuvių vis kad kuon reikaling mams, ga jisai visa miesto s nuoširdžiai "ačiu" ir plota. M pi lietuvių kėjimas, jaigu b lietuvių s. Eisime mo. Lietuv ejo nei 500 (pe tarp ku moterų i kant, su burelis, pritruko gražiai jo, tai n tai jiems koti.

Pusė kas Kaz Malda — paprašę kyti, in raštinin tininku lackas, trados Paskui suspent

S. L. R. K. A. Reikaluose.

Susirinkimas Chicagos S. L. R. K. A. kuopų sąnarių.

Užsakytas S.L.R.K.A. kuopų sąnarių susirinkimas, kaip buvo garsinta "Katalike", įvyko Gruodžio 20 dieną š. m. Davis Square svetainėje, ant Town of Lake. Pirmsiemė susirinkime išrinktas iš penkių asmenų komitetas, paieškoti šitam susirinkimui svetainės ant Town of Lake, kaip žinoma, pirmiausia kreipėsi pas kun. Skrypką, šv. Kryžiaus parapijos kleboną, kad jisai atleistų parapijos svetainę lietuvių katalikų susirinkimui. Bet kun. Skrypką komitetui griežtai atskakė, kad svetainė esanti ne lietuvių, bet jo pačios. Kadangi susirinkimas neatbutinai buvo reikalingas organizacijai, tad komitetas prisivėlė kreipties kur kitur ir gauti vistiek svetainę susirinkimui ir nelaižyti rankų tokiam kun. Skrypkai, kuriu rupi tik lietuviškoji duona, bet lietuvių gerovė — traukk jį šimtai. Tai-gi komitetas kreipėsi pas Cook pavieto komisijonierius, gerą tautietį ir kataliką, mūsų Susivienijimo sąnarį p. Juozą Elias, kuris tuojaus ir parupino lietuvių susirinkimui svetainę darže Davis Square, ant Town of Lake. Svetainė priklauso miestui ir lietuviui bene ar ne pirmu sykiu tokioj gražioj, o elektrika apšviesto svetainėj susirinko. Už svetainę nieko nereikėjo mokėti ir susirinkimas kogražiausia atsiuvo. Tuotarpu tenai arti randasi lietuvių parapijos svetainė, kurią lietuviai savo kruvinu prakaitu pastatydino, tą vakarą buvo tuščia, neužimta, nes joje carauja, kaip jau sakėme, kun. Skrypkos, tasi kunigėlis, kuris iš mūsų visų tyčiojasi ir podraug su kitais kunigais vadina mus šiaudiniaus katalikais, ar ten kitokiais bedušiais. Beto turū čia pažymėti, kad šiame susirinkime buvo ir patys komisijonierius p. J. Elias. Jisai susirinkusiai lietuvių visuomenei paaiškino, kad kuomet tik lietuviams esą reikalinga svetainė susirinkimams, gali prie jo kreipties, o jisai visada gaus jiems veltum miesto svetainę. Už tai jam nuosirdžiai padėkota žodžių "ačiū" ir karštai rankomis suplota. Maty, kad p. Elias rupi lietuvių labas, rupi ir tikėjimas ir tautiški reikalai, jaigu beinterestingai suteikia lietuvių susirinkimams puikią vietą. Garbė jam už tai!

Eisime prie paties susirinkimo. Lietuvių susirinkimam susiejo nei daugiau, nei mažiau 500 (penki šimtai) asmenų, tarp kurių buvo keli dešėtkai moterų ir merginų. Žodžiu sakant, susirinko labai gražus būrelis, kad vėliau daugumai pritruko sėdynių. O kad visi gražiai ir labai malšiai apsiėjo, tai net miela paminėti ir už tai jiems pridera viešai padėkoti. Pusė po septynių, pirmininkas Kaz. Stulga su Viešpaties Malda atidarė susirinkimą ir paprašęs visų malšiai užsilaukiyti, inėš išrinkti susirinkimo raštinką. Vienbalsiai į raštinką išrinkta Simonas Pilackas, kuris tuojaus ant estrados ir užėmė savo vietą. Paskui pašaukta ant estrados suspenduoti Chicagos atstovai,

kurių šie buvo, apart susirinkimo pirmininko K. Stulgos: Stan. Marcinkevičius, aukščiausio teismo sąnarys; Alex Lemont; K. K. Pocius; M. A. Vabalas; Jonas M. Tananevičius; A. Saldukas; V. Viščiulis.

Šiems delegatams užėmus savo vietas, susirinkimo pirmininkas K. Stulga paaiškino susirinkimo tikslą, pasakodamas, kad lietuviams labai soperdirdis daryti protestus prieš nekurius lietuvius kunigus, kurie mūsų brolius nori pakinkyti jungan ir anais paskui arti ir akėti. Sako, mes čia susirinkome pasikalbėti apie S. L. R. K. A. reikalus. Kaip jau žinoma, šiemet Chicagoje atsiuvo Susivienijimo seimas, kur kun. Antanas Milukas pats vienas su keliais savo padėjėjais viską atliko. Chicagos kuopų atstovams atėmė balsus ir neleido seime jiems savo nuomonių išreikšti. Kada-gi po seimui Chicagos atstovai už tokį nedorą seime kun. Miluko pasielgimą užprotestavo ir protestą pasuntė "Zvaigždei", tai kun. Milukas organe protesto netik nepatalpino, bet dar per Centro Komiteto susirinkimą juos visus 12 atstovų suspendavo iki ateinančiam seimui. Mat kun. Miluko stengtasi, kad kitus metus tie patys delegatai nebūtų paskirti seimam atstovais. Už ką suspendavo? Suspendavo juos, kad išekpo teisybę, kad norėjo padaryti galą kun. Miluko tokiam begėdiškam saualiavimui. Kuomet Chicagos atstovų protesto kun. Milukas organe nepatalpino, atstovai prisivėlė kreipties į kitą lietuvių laikraštį, prašydami patarnauti lietuvių katalikų reikalams. Parankiausia buvo kreipties į "Kataliko" redakciją, kadangi ir šito laikraščio išleistojas taip pat drauge su kitais Chicagos kuopų atstovais buvo suspenduotas. Tai-gi "K-ko" redakcija ir apsiėmė lietuviams katalikams patarnauti kovoje su Susivienijimo skriaudėjais. Tūlpus "K-ke" Chicagos atstovų protestui prieš kun. Miluką, tuojaus ir daugumas kuopų prisiblaivė, emė taipgi rašyti protestus prieš kun. Miluką ir kitus Centro Komiteto sąnarius, bet kun. Milukas "Zvaigždeje" pagarsino, kad nebeprisiims jokį kuopų protestų, tai tada visos kuopos, kurių priskaitoma jau į 25, ir tai didžiausios kuopos, suvertė visus savo protestus ir straipsnius prieš kun. Miluką ir kitus "Kataliko" redakcijon. "Kataliko" redakcija iš to pelno jokio sauneturi, tik apsiėmė patarnauti visuomenei. Ir štai, kuomet kuopų protestai pasipylė, kuomet Chicagos "suspenduoti" atstovai emė daryti susirinkimus, kuomet už suspenduotus atstovus užstojo taip gi Chicagos keli gerbiamieji kunigai ir kun. Milukas buvo prispauštas prie sienos, atsirado Chicagoje šeši lietuvių kunigai, kurie per "Žv." užtardami kun. Miluką, visą Susivienijimui kilusį ermyderį suvertė ant "Kataliko" ir jo išleistojo Jono M. Tananevičiaus. Tie šeši kunigai rašė, kad "Katalikas" ardaš ir griaujas Susivienijimą, kad "K-ko" išleistojas esąs visų tų protestų priežastimi. Gėda ir minėti, kaip tie kunigai visko pripliauskė ant "K-ko" ir kitų

Chicagos atstovų. Taip atsitiko, lietuvių visuomenė buvo klaidinama. Reikėjo sušaukti susirinkimą, pakviesti tuos šešius Chicagos kunigus susirinkimam ir su anais viešai pasikalbėti. Jie turėjo visų akyme paaiškinti, kaip "K-kaš", ar Jonas M. Tananevičia ardaš Susivienijimą ir paskui išsieti-sinti arba visuomenei perprašyti, kam jie užstoja už Susivienijimo skriaudėją kun. Miluką, kam jie tokius melus tarp lietuvių platina. Tiems šešiesiems kunigams buvo išsiušta laišku su užkvietimu susirinkimam, bet jų čia nei vieno nėra. Tai-gi galime, sako, apsiėti ir be jų, nes jie bijosi šviesos. O kadangi jie čia neatėjo, tai pasirodo, kad jie melagiai ir pasiduoda visuomenės teismui. Visuomenė juos užlaiko, visuomenė juos gali ir teisti... Susirinkusieji su rankų plojimu papeikė tuos kunigus ir nei vienas iš 500 susirinkusių lietuvių nebuvo priešingas.

Antgalo pirmininkas aiškino apie svetainę. Sako, turime čia pašonėje savo locną bažnytinę svetainę, bet kun. Skrypkos lietuviams neduoda, jisai ją prisivėlo. Dėku p. J. Elias gavome puikią svetainę ir galime čionai laisvai savo nuomones išreikšti. Mat, kun. Skrypkos bijojosi, kad kartais tasi lietuvių Susivienijimo susirinkimas nepavirs-tų į jo parapijos susirinkimą, o jisai to bijosi kaip ugnies. Vienok jaigu parapijos norės susirinkimą padaryti, tai gaus sau vietą ir savo padarys, nes parapijoje tvarka verta apgalvėstavi.

Antras kalbėjo Cook pavieto komisijonierius, p. J. Elias. Jisai labai aiškiai pasakojo apie kun. Miluką ir šešius Chicagos kunigus, kurie lietuvius vadina bedušiais ir šiaudadušiais. Pasakyk jiems, kad jie negerai daro, prikišk jiems jų blogus pasielgimus, tu negausi per išpažintį išrišimo. P. J. Elias ypatiskai papapazįsta su J. M. Chicagos arcivyskupu Quigley ir buvusiu vyskupu Muldoon. Nei arcivyskupas, nei vyskupas nežino visai nieko apie tų šešių lietuvių kuopų elgimosi. Jaigu jiems kas praneštų visus anų darbus ir darbelius, nereiktų jiems daugiau kunigauti! P. J. Elias dalyvavo seimo surengime. Per priešseiminį apvaikščiujimą p. J. Elias pasirupino pakviesti ant prakalbų Illinois valstybės gubernatoriaus ir Chicagos majoro atstovus. Atstovai buvo. Buvo ir pats vyskupas. P. J. Elias per prakalbas buvo vedėju. Kuomet lietuviškų parapijų chorai dainavo, J. M. vyskupas Muldoon prašė p. J. Elias, kad choras da daugiau padainuotų, nes Jo Malonybei labai patikus lietuviškos melodijos. Vyskupas lietuvių tautą pagyrė, visus palaimino, vėlydamas kogeriausio seime nusisekimo, bet kun. Milukas vienas viską atliko su spragilo buožė bebaršydamas į stalę ir štai visus lietuvius katalikus su savo pasielgimu papiktino, vyskupo palaiminimą pamynė kojom. P. J. Elias negalėjo but seime atstovu, nes atstovavo tame pačiame laike re-publikonų konvencijoje. Kadangi konvencijos susirinkimas nuo seimo svetainės arti buvo, tai jisai seime kėlis sykū atlanke. P. J. Elias matė, kaip kun. M. seime elgėsi, kaip uždarė atstovams burnas,

kaip liepė nepaklusnius iš svetainės išmesti. P. J. Elias, jaigu but kun. M. neapsimalšines šiek tiek su savo šalininkais, norėjo pašaukti du patrolvežimu ir tasyk butų buvus kun. Milukui geresnis seimas. P. J. Elias to vienok nepadarė, nes jam buvo gaila lietuvių, kurie dėl kokių ten kelių niekšų butų turėję gėdą pakelti, o ir jam pačiam butų buvus nesmagu. Vienok taip buvo galima padaryti, kun. Miluko but neisgelbėję nei tie šeši Chicagos kunigai.

Toliau kalbėjo apie bedievę ir svetimtaučius kunigus, su kuriais jis tur plačią pažintį. Jis aiškiai pasakė, kad tarp lietuvių bedievių nėra, kunigo blogus darbus peikti nėra bedievė. Augaluose, žolelėse, akmenėliuose ir visur Dievo vardas spindi, tai nėra kalbos, kad pas žmogų nebutų Dievo. Kožnas žmogus tiki į Dievą ir bedievių žmogaus negali padaryti nei pats vyskupas. Mės katalikais gimėm ir katalikais mirsim, o bedievybė, tai tik nekurių tuščias išmistas, tai įrankis kovai su priešais. P. J. Elias kvietė Susivienijime padaryti tvarką ir aštriai nupeikė kun. Miluko darbus.

Pasakodamas apie svetimtaučius kunigus, jis negalėjo rasti žodžių tų kunigų pasistventimo išgirimui. Svetimtaučiai kunigai, jaigu išgirta savo parapijose sergantį, be jokio prašymo ir kvietimo eina sergantį atlankyti. Musiškiai-gi tai ir prašius nepripa-rasyti. Pavieto ligonbutyį tankiai sergama ir lietuvių. Tėvai Pranciškonai bėdavoja, kad atėjus reikalui negali prisieškauti į ligonbutį lietuvių kunigo. Jaigu pašauki per telefoną kun. Stefanavičių arba kun. Kraučuną, tai laimėsi, bet kitų nerandi niekad laisvų. Gal jiems, sako, nerupi žmonių išganymas.

Kalbą visi priėmė trukšmingu rankų plojimu. P. Stanislovas Marcinkevičius, aukščiausio teismo narys ir seimo atstovas, pasakojo apie 22-ą seimą, atsiubuvusį pernai Worcester, Mass., kur jisai buvo atstovu drauge su dabartiniu vice prezidentu (jau dabar prezidentu, nes kun. Kudirka nuo prezidentystės atsiskakė) Izidorium Nausieda. Sako, nuvažiavo mudu seimam ir tenai pribuvova naktį. Mums viešbutyį bemiegant kokią 2 val. naktį atbėgo pas mus kun. Milukas. Barškino, ką nedarė, mudu neišbudavo, tai antrytojaus anksti mudu aplankė. Tuojaus mudvieni sakė kad jo inėsimus parentu-va, butent organą "Zvaigždę" keturiems metams, prezidentą dviem metam, jį dvasišku vadovu dviem metam ir visą jo politiką. Mudvieni už tai pažadėjo: man aukščiausio teismo nariu buti, o Nausiedai vice prezidentu. Kadangi man norėjosi šiemetams Susivienijimo seimą patraukti Chicagon, tai kun. Milukas ir tai prizadėjo, bile tik jo užmany-mams nebutuva priešingu. Ir taip atsitiko.

P. S. Marcinkevičius iš tikros širdies viską papasakojo ir paskui visuomenės persiprašė, kad tada turėjo linkti kun. Miluko pusėn, bile tik sulauk-ti seimo Chicagoje ir kun. Miluko sauališkumui padaryti galą. Beto p. Marcinkevičia negalėjo neprištiti kun. M. norams, nes vistiek butų balso negavęs, nes balsai buvo atim-ta ir keliems kunigams, o kun. Vizgirda net išduarytas.

Antgalo p. Marc. papasakojo da apie Chicagos seimą, kas skaitytoms jau gerai žinoma.

Apveizdos Dievo parapijos vargonininkas, Alex Lemont, taip gi "suspenduoti" atstovas, pasakojo kaip jam praėjusiam seime buvo atimta balsas už inėsimą, kad Susivienijimo pinigai butų skolinami lietuviams ant didesnių palukų. Mat dabar lietuvių skolinas pinigų bankose ir moka 6 palukų, tuotarpu Susivienijimo pinigai sudėti banke su 3 palukiais, tai gi ar negeriau butų, idant tie pinigai vieton bankų butų skolinami lietuviams ant savasčių su 5 palukiais. Lietuviams vienu doleriu pigiau butų ir Susivienijimas didesnę naudą turėtų. Kun. Milukas išgirdęs tokį aiškinimą, tuojaus sušuko, kad tas reikalas užbaigtas, o kuomet p. Lemont da daugiau norėjo ką sakyti ir pasipriešino, tai jam atėmė balsą. Tai ir seimas tau! Neduoda apie pinigus kalbėti, nes turbūt visi Susivienijimo pinigai sukimšti kun. Miluko spaustuvenė.

Atstovas K. K. Pocius taip pat aiškino, kaip jam atimta seime balsas. Perskaičius seime praėjusio seimo protokolą (kun. Milukas pats skaitė), kun. Milukas paklausė atstovų: Girdėjote protokolą, ar n'esate kas jam priešingas? Tada p. K. Pocius atsiėjo ir emė aiškinti, kad labai negerai padaryta, kad organas priimtas 4-ms metams. Tuojaus kun. Milukas emė daužyti su kirvakočiu ir šaukti, kad, girdi, tas pernai buvo priimta, tu nebuvęs seime ir nieko nežinaš ir liepė tiesiok uždaryti burną. P. K. Pociui vienok nenusileidžius, kiti atstovai emė šaukti, kad leistų jam kalbėti. Taigi ir leido jam pabaigti kalbą. Užbaigus jam kalbą, kitas atstovas, ir trečias ir daugiau prašė balso protokolo reikale, bet kun. Milukas griausmingai suriko, kad gana ir gana tame dalyke tuojas į visus pridurė: Vyrai, girdėjote protokolą, pernai jis buvo užgirtas, tai dėlko-gi dabar jo nepriimti? Juk trumpas laikas. Ar priimate? paklausė aštriai. Priimame! — sušuko jo šalininkai ir jisai tuojaus tarkšt! su kirvakočiu stalan ir protokolas priimtas ir tasi dalykas užbaigtas.

P. K. K. Pocius ir daugiau apie seimą ir Susivienijimą kalbėjo, bet labiausia visuomenė sujūdino, atsiliepdamas: "Kame jūs esate pakviesti šeši dvasiški tėveliai? Ateik čia nors vienas iš jų ir išsieteiskin prieš visuomenę! Pasakyk, kad mes nusidėjome prieš tave, jaigu ieškome teisybės. Bijais šviesos, drebi prieš savo brolius, bet kur pakampiuse vadini mus bedušiais?!" Su karštu rankų plojimu pabaigė savo prakalbą. Atstovas Aug. Saldukas papasakojo, kas visiems jau žinoma, kad seime knygų nedavė peržiūrėti, bet knygų peržiūrėjimo komisijai liepta tik pasirašyti.

Atstovas M. Vabalas taipgi atkartavo kun. Miluko sauališkumą seime ir kaip buvo jam atimta balsas, kaip norėta iš svetainės išmesti. Atstovas Vabalas beto labai susigraudino, kad kun. Milukas su savo šalininkais padarė jį ir kitus atstovus šaudiniais katalikais, netikinčiais į Dievą, jaigu prieš kunigą drįsta protestuoti. Sakė, kad jam iš Lietuvos jo motina senutė atrašius laišką ir bariis, kad drįstas kunigams priešintis. Jinai net Lietuvoje išgirdus, kas su marnimi Amerikoje veikiasi. Girdi, vaikelai, tu pavirtai bedieviu, neklausai kunigėlių, ar taip tave anginau. Ir p. Vabalas susigraudinęs sako: Tegul

nors vienas tų kunigų ateina čionai ir pasako viešai, kad aš nepildau tikėjimo priderysčių, kad aš negyvenu su savo žmona, kad aš, kaip pridera tėvui, neaukleju savo vaikučių, tegul ant manęs tai pasako, o aš tada nurimsiu ir nei puse žodžio ueatsiliepsi.

Taip savo kalbą p. Vabalas ir pabaigė. Išėjo kalbėti "Kataliko" išleistojas, Jonas M. Tananevičius. Juk pastarasis daugiausiai kaltinamas už Susivienijimo ardamą, už talpinimą kuopų protestų "Katalike". Kun. Milukas ir Chicagos 6 kunigai per "Žv." Joną M. Tananevičių pasmerke. P. J. M. Tananevičius liko išteisintas visame kame, nes 1-ma neatėjo susirinkimam pakviesti šeši Chicagos kunigai, o 2-ra susirinkimui jo visuomenė, beveik visi Susivienijimo sąnariai, viešai išreikšė p. J. M. Tananevičiai dėkonę už protestų talpinimą ir prašė toliau Susivienijimo labai patarnauti, nes "Zvaigždė" tarnauja jau tik vienam kun. Milukui. J. M. Tananevičia pas susirinkusius lietuvius paklausė: Broliai ir sersers! Mane kaltina už talpinimą kuopų protestų, už ardamą Susivienijimo. Svetimą kalnę ant savęs pasimiti butų labai nesmagu. Aš darysiu taip, kaip visuomenė nori. Taigi ar galiu savo laikraštį "Katalike" talpinti kuopų protestus toliau, ar ne? Jaigu liepsite talpinti, talpisiu, jei ne, tai netalpisiu? Iš visų susirinkusių lietuvių kru-tinių tuojaus išsiveržė griausmingi balsai: Talpink! talpink! toliau! Esi nekaltas! Ne vienas nesilapriešino. Taigi p. J. M. Tananevičia visiems padėjo ir apsiėmė toliau kuopų protestus talpinti ir ieškoti Susivienijime teisybės.

Beto p. J. M. Tananevičia pasakojo, kaip kun. Milukas Chicago prieš seimą naktimis lankė seimo atstovus jų apsiubuvimo vietose ir kaip juos kalbino remti jo politiką. Pasibaigus jo kalbai susirinkimo pirmėdis K. Stulga aiškino dar apie 6 Chicagos kunigus, užsiupolusius ant "Kataliko" išleistojaus. Jisai patarė jauniems kunigams, butent Lukošui, Ežerskiui ir Krušai, atleisti, nes jie dar jauni, mažai matę da šio pasaulio žmonių sukurius, o labiausiai mažai tesuprantą lietuvių apsiėjimus, butus, papročius ir jų judėjimą. Jie da jauni, jie gali paskui savo klaidą suprasti ir pasitaisyti, bet kitiems trims kunigams: Petraičiui, Skrypkos ir Serafinui neatleisti. Taigi ir inėšė tą klausimą apsvartymui. Po trumpų pašnekusių vienbalsiai nutarta: trims jauniems kunigams prasikaltima atleisti, o anuos tris papeikti. Tarp susirinkusių kilo trukšmas: papeikiam! papeikiam!

Aptilus visiems, susirinkimo raštinkas perskaitė 23 lietuvių kunigų atsiliepiamą Susivienijimo sąnariams, tūpusį 50 "Kataliko" numerį. Atsiliepiamas taipgi vienbalsiai priimtas ir pareikalautas, kad kun. Milukas su kitais Centro Komiteto sąnariais atspenduotų Chicagos 12 atstovų ir patst u o j a u s pasitrauktų šalin iš "dvasiškųjų vadovų" ir daugiau nesikištų į Susivienijimo reikalus. Paskui prirtarta visai tų gerb. 23 kunigų nuomonei, išreikštai atsiliepiame. Antgalo vienas atstovų parodė susirinkusiemis vieno Pennsylvanijos kunigo laišką, kuriame rašoma, kad jį kun. Kudirka su kun. Miluku įskundžiusiu vyskupui, buk jis

rašinėjęs straipsnius į "bedieviškus" laikraščius. Tasi kunigams prašo pagalbos. Nutarta pasigisti jo vyskupui peticiją su lietuvių parašais, kad tasi kunigas yra visiems lietuviams žinomas kaip geras tevinainis ir dvasiškas vadovas, tik kun. Kudirka su kun. Miluku užsiimančiu judoškiais darbais. Po peticiją surinkta daug parašų.

- 1) Karštai paremti 23 kunigų reikalavimus;
- 2) Priversti kun. Miluką tuojaus atsistatdynti iš Centro Komiteto;
- 3) Atspenduoti 12 Chicagos atstovus;
- 4) Papeikti 3 Chicagos lietuvius kunigus, o 3 jaunesniems atleisti;
- 5) Leisti "Katalikui" talpinti kuopų protestus;
- 6) Laukti su kantrybe busimose seimo ir
- 7) Atsiškauti viešai per "Kataliką" į visas kitas Susivienijimo kuopas, idant ir jos sulig 23 kunigų atsiliepiamo minties protestuotų prieš kun. Miluką, idant jisai t u o j a u s pasitrauktų šalin iš Centro Komiteto, kaip mūsų brangios katalikų organizacijos ardytojas!

Pertat viešas Chicagos S.L.R.K.A. visų kuopų sąnarių ir šiaip jau lietuvių susirinkimas reikalauja:

- 1) Tuojaus kun. Milukui pasitraukti iš Susiv. Centro Komiteto;
- 2) Atspenduoti 12 Chicagos atstovų. Paskui papeikus 3 Chicagos kunigus ir patvirtinus laukti kantriai ateinančio seimo, susirinkimas su šiuomi ir visas kitas S.L.R.K.A. kuopas kviečia paremti tuos mūsų butarimus ir reikalavimus, o ypatingai tai, idant kun. Milukas tuojaus iš Centro Komiteto pasitrauktų.

Su šiuomi susirinkimas uždarytas.

K. Stulga,
Susir. pirm.
S. Pilackas,
Susir. rašt.

Bilbao miestelyj, Ispanijoje, neseniai nekoksai Jesu Pajoner nuždė savo numylėtine ir už tai pasmerktas 8 metams sunkaus kalėjimo. Kad tuotarpu minėto miestelio 10.000 moterų nusiuntė teisman peticiją su savo parašais, idant teismas bausmę Pajonerui dovanotų. Teismas tą palaikė per išjuokimą teismo ir tas 10.000 moterų patraukė atsakomybėn. Andai visos moters susirinko teisman, bet kadangi butan negalėjo sutilpti, tai stovėjo ant kiemo. Moters juokėsi iš teisėjo ir prokuratoriaus, kad jiedu tokiu kvailu, norinčiu visas miestelio moteris sukimšti kalėjiman.

Argentina ginkluojasi. Taip rašoma iš Buenos Ayres. Deputų butas andai savo posėdyj 49 balsais prieš 13 priėmė valdžios inėsimą apie ginklavimosi ir leista armijai ir juveivijai sunaudoti 75.000.000 dol. Tai-gi pasirodo, kad ir mažosios viešpatystės apsiginklavime rankų neapleidžia. Ir barstomi pinigai ant vėjo, be jokio tikslo, o juk milijonai darbininkų badauja, skursta.

Rusijos valdžia iš Černogorijos gavo telegramą. Telegramą atsiuntė Černogorijos seimas, kuris kviečia Rusiją, "slavų globėję", kad už slavus užstotų ir neduotų Austrijai savinties Bosnijos ir Gergocovinos. Tušti sielvartai, nes Austrija jau viską laiko savo naguose.

N. A. LEIKIN.

Musiškiai Užsienyje.

Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojaus ir Glapiro Ivanovų. Isguldė Magnus Parvakielis.

TOMAS I.

(Tąsa).

— Pyragas, M a d a m e, tai maskoliškas valgis. Čion Berlyne tokių valgių nevalgome.

— Tai-gi tiesiog čion nėra nieko valgyti. Tai nevalgotė, ano vėl negalima, taigi ką pagalius pas jus galima gauti?

— Jaigu nori, tai gal dešrelės su rugščiais bastučiais? Dešrelės rukytos valgyčia su skoniu. O turbūt jos puikios, nes Berlynas tai vieta dešrų, tai valgis vokiškias.

— Bet ar tu žinai, kuo jos yra apmautos? Gal šuns mėsa.

— Patarčiau tamstom mojonozo*) iš žuvų — tarė pasiuntinys.

— Ne, ne, ne! Ne žuvinio. Vietoj žuvies pakaitė gyvatę.

— Vėl gyvatę. Ne, M a d a m e, čionai gyvatės nevalgo — pasakė pasiuntinys supykintas.

— Tai duosite ungurį, kuris tą patį ženklyna, ką ir gyvatę.

— Ji net stėrlėtu**) nevalgo, nes rodos, kad tai taipgi gyvatė — tarė Mikalojus ir galop užklausė pasiuntinio, ar nebūtų galima pritaikyti sielianku***)

— Ir sielianku nevalgysiu, nes ką jie ten idės, primaišys visokių biurių ir dar užnuodys žmogų. Kas juos ten žino, ar tik nededa ten pelikių? Tokiam sukimštame gabale sunku ką pažinti.

— Tai gal paršiuoką, apipiltą grietine su krienuais. Kaip manai, F r a n c?

— Sieliankos ir paršas panašiai padarytas, yra tai tautiškas maskoliškas valgis — atsakė pasiuntinys.

— O tegul-gi jus... — suriko Mikalojus.

— Juk paršas, tai kiaušė, o jūs vokiečiai išauginti esate ant kiaušės ir dešrų, tai-gi davė jums net ir pavardę — vokiškąji dešra.

— Žinau apie tai viską gerai, bet vienok čionai nevalgo paršų. Teisingai valgo, bet labai mažai.

— Dėlko?

— Iš ekonomijos. Paršas gali užaugti ant didelio meitelio. Taigi dides kiaušė valgo.

— Glaša! Girdi! Vėl ekonomija! — suriko Mikalojus.

— Bet-gi, F r a n c, bijok Dievo, dėlko jus mirštate? Vokiečiai taip-gi neturi nei mirti iš pasekmių ekonomiško išskaitliavimo, nes juk laidojimas labai daug lėšuoja.

Pasiuntinys nusijuokė.

— Tai-gi gal galima bus gauti šmotą rukintos mėsos su žirniais? — užklausė Glapira.

— Tai galima, M a d a m e. Rukinta mėsa su žirniais ir su maskoliškais rugintais bastučiais, S a u e r

— k o h l — atsakė pasiuntinys.

— Na, tai gerai, rukinta mėsa su žirniais ir sriuba. Ar galima sriubos?

— Galima, M a d a m e.

— Prie to dar pridėk dvi duožis veršienos kotlietų, apart to, jautienos taip-gi dvi duožis — tarė Mikalojus trindamas rankom.

— Tikinos, jog galima? — užklausė pasiuntinio taip kaip nesitikėdamas.

— Galima, galima, bet avienos kotlietai, ne veršienos, nes veršienos nėra valgių suraše — pasakė pasiuntinys.

— Ar taip-gi iš priezasties ekonomijos? — užklausė Mikalojus.

— Taip — atsakė pasiuntinys juokdamas.

— Ak č o r t a i, č o r t a i, godi esate, kaip žydai. Tegul bus ir avienos kotlietai. Ar galima būtų dar pridėti porą viščiukų?

— Galima, m o n s i e.

— Tai-gi porą viščiukų, bet alaus, alaus kaip galima daugiausiai. Ar nebūtų galima atnešti su koku dideliu ašočiu?

— Galima, galima — kalbėjo pasiuntinys, judindamas galvą. — Ar jau viskas?

— Ko-gi dar daugiau? Ir tai gana. Arba ne. Užsakyk man dar, broleli, porą vokiškų dešrų. Nors jos pas jus gal aprauktos šuns mėsa, bet vis-gi noriu pamėginti... Žmona nevalgys, bet aš suvalgysiu. Negrąžu lankant Vokietiją nepamėginti vokiškų dešrų. Tik-tai tas nelaimė, kad pas jus nėra prastos maskoliškos degtinės.

— Yra Kimmel — atsakė pasiuntinys.

— Saldumynas. Kas tai dar do degtinė! Na, bet liepk duoti, nėra kitokios malonės.

Užsakyta tuomet vakariene. Už valandos atnešta į kambarį. Mikalojus buvo labai išalkęs ir tuojuos pradėjo valgyti su tokiu noru, kad jam net už ausų treskėjo, paskui susigriebė už alaus. Su tokiu pat dideliu noru valgė ir Glapira.

Prabėgus dviem valandom, Mikalojus visai girtas, gulėjo lovoj ir murmėjo:

— Garbė Dievui, ryto važiavimas į Paryžių. Pavirto jau man gerklėj kaulu ta Vokietija.

*) Putos iš suskalautos alyvos.

**) Žuvis iš upės Volgos.

***) Panašus bigosui, keptam ant skaurados.

XVII

Antrytojaus Mikalojus su Glapira atsibudo labai anksti, beveik aštuntą dieną. Tuojuos atnešta kavos, tarnas padavė saskaitą, paskui pasiuntinys pasakė:

— Jaigu, šviesiai galingas tamsta, nori pirmuoju traukiniu važiuoti, tai reikia skubinties, traukinys išėina apie aštuntą valandą be septynių minučių.

— Greičiau, Glaša, greičiau — sušuko Mikalojus, smarkiai susirupinęs, tuo labiau, jog reikėjo užmokėti viešbučio saskaitą. — Oi! Oi! tai jūs didi, baisi saskaita — suriko, pamatęs apačioj: "sykiu 38 markės".

— Juk tai, m o n s i e, tiktai trisdešimt aštuonios markės, o ne trisdešimt aštuoni rubliai — atkreipė atidą pasiuntinys.

— Tai-gi užsinerėjo, kad už vieną naktį užmokėti 38 rublius. Nebuvo nei girtuoklybės, nei jokių peštynių, išdaužymo langų, ar sudaužymo stiklų, negėrėva vyno, bet pasilikova prie paprasto vokiško alaus, užkandova truputį jūš menkai pritaistytų valgių, tai-gi už ką tai mokėti tokį didelį skaitlį. Apart to dar buvo jautienos šmotas, galiu susidėti, arklio mėsos. Galima buvo jaja vinį sienon įkalti.

— Ką tamsta kalbi... Pas mus viralinė iškilni, ištekliai valgių parinktos rūšies.

— Nors tai būtų koiškilniausi, tai vis-gi 33 markės už vientik valgį — baisiai brangu. Juk už kambarį paskaitėtė tiktai penkes markes.

— Ne, monsie, už valgį daug mažiau. Tame skaitliuje, 38 markių, yra penkios markės už kambarį ir dvi už stalą.

— Čion pas jus ir už stalą mokasi? — suriko Mikalojus netrivodamas iš piktumo.

— Visur imama už tai.

— Glaša! Ar girdi? Už stalą, ant kurio valgėva taip-gi paskaitė dvi marki. O tai vokiečiai!

— Perprašau, tamsta, tai reiškia už patarnavimą — paaiškino pasiuntinys ir tuojuos pridurė: keturios markės dėl manęs, už patarnavimą tamstom atlaikant vakar akvarium, tai-gi tokiu būdu turime vienolika markių, markė už žvakę, markė už atskirą lovą dėl tamstos žmonos.

— Kaip tai atskirą... Ar-gi tai mano žmona atskira... Glaša! girdi! Tave skaito už atskirą! — suriko Mikalojus.

— Meldžiu tamstos, malonėkite, pavelyti, tuojuos tai dalyką išaiškinti. Kambarius viešbutį visados skaitosi su viena lova, tai-gi, jei duodasi antra lova, keleivis turi primokėti markę. Apart to už omnibus iš stoties ir į stotį keturios markės, tai-gi turime jau septynioliką markių, iš to išėina, kad už vakariene paskaityta tiktai dvidešimt vieną markę — suskaitė pasiuntinys.

— Fiu! Fiu! — pradėjo švilpti Mikalojus. — Trisdešimt aštuoni poltinninkai už vieną naktį. Labai išmintingai ir gudriai. Tokiu būdu tukstantis rublių, kuriuos pasiskirėva kelionei į Paryžių ant parodos ir atgal į namus, feuzteks.

— Baigk, baigk tuos skaitlius. Ką čia daug kalbėti ir kam čia reikalingi tie besiderėjimai... tarė Glapira. — Jie vieno fenigio neatleis. Patsai mane prikabinai, kad pasilikčiau, o dabar deriesi ir giniesi.

— Juk galima derėtis už savo pinigus. Aš, jus sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pusei metų praslinkus, Jonukas jau turėjo pačią. Seniai jau marčia vadino, o ji labai, labai senus gėrbė ir neikuomet jį neužrustino.

Jonas dapirko sau nuo kaimyno tris margus lauko ir pasodino ant to lauko daug vaisiaus medžių: kriaušių, obelių, vyšnių ir slyvų. Seniai mēgdavo sodelio daboči, medelius svariai laikyti, nuo kirminų ir samanų juos nuvalyti. Keliems metams praslinkus, sodas puikiai žaliavo, ir daugybė gražių vaisių tenoko. Šalia medžių 20 avilių bičių stovėjo, nes Jonas ir bitininkybės išmoko. Tarp medžių augo daug puikių daržovių. Jono dvi karvi išrodė puikiai ir veršius nuo jų žmonės noriai pirkdavo.

Kartą, bedirbant Jonui vežimą, užėjo pas jį senas, silpnas žmogus; jo drapanos buvo apdriskusios... Tai buvo Jono dėdė, buvusis Klampabalių ukinknas, kurs kitkart jį mažą ir ligotą motiną laukan išvarė. Jonas jį pažino, nes kartais per atlaidus girtą matydavo.

— Ar tu pažįsti mane, Jonuli?! — klausė atvykęs; — kitkart aš nesąžiningai tavo motiną ir tave mažą laukan iš savo namų išstumiau; dabar mane žmonės už skolas iš namų išstume, ir ant senatvės turiu elgetauti.

— Sėsk, dėduk, užvalgyk pas mus ir atsilek — tarė Jonas — sušėpsiu, kiek galėsiu; bet priimti tave ant visados man sunku, nes ir mano globėjai, Bauduliai, jau labai seni ir vos gyvi, o ir pačios tėvai pas mane ant senatvės rengiasi ateiti. Imk, dėdu, nors penkis rublius ant kelio: bet jaigu reiks, tai ir kitą kartą tave sušėpsiu.

Jonas sulaukė trejato vaiku, kurie taipogi buvo "Dievo žmonėmis" ir senatvėje jį šėpė. Palaidojęs savo globėjus ir pačios tėvus, Jonas ilgai gyveno, nes nei rukymu, nei girtuoklybe sau sveikatos ne-nuodino. Mirdamas, jis paliko vaikams pusėtiną turtą ir garbės vardą.

GALAS.

Ks. Vanagėlis.

DIEVO ŽMONĖS

(„Šalt“).

(Pabaiga).

gailiai, kad Jonukui net širdį skaudėjo. Bet neidoniai buvo kurti: jų širdys y akmuo neįjutė nieko.

— Ak, jūs bedieviai! — sušuko Jonelis — jūs beširdžiai. Kam nelaimingą gyvulį taip kankinat? Ar Dievo bausmės nesibijot?!

Su tokiais vaikais jis pagalios nei ne-sėbraudavo; Jonukas turėjo tik vieną sėbrą, Jurgutį; buvo tai dvaro račiaus sūnus. Jonukas su Jurgučiu per dvi žiemi kartu mokinosi skaityti ir rašyti. Jurgučio tėvas buvo baigęs mokyklą ir mieste amato mokslą gerai ištyręs; todėl jis puikiausiai vežimus daryti mokojo. Kiekvieną žiemą, bedirbdamas savo darbą, jis mokydavo du ar tris vaikus skaityti, rašyti ir skaitliuoti. Jonukas pabaigęs dvyliką metų jau gerokai pramokė ir žmonėms laiskus skaitydavo ir rašydavo. Vieną kartą jis tarė Agotai:

— Man patinka račiaus darbas; leiskite mane pas Jurgučio tėvą to amato mokyti. Aš jau sutvirtėjau, todėl kirvuku tašyti, rodos, pataikysiu. Pramokęs amato, aš pinigų uždirbsiu ir jums už jųš aukso širdį atsimokėsiu; ir pats duonos turėsiu ir jums nesigailėsiu, bet kaip tik-rus tėvus šėpsiu.

Ir išmoko Jonukas amato; per pirmu du metu jis dirbo dovanai; paskui jau jam už darbą mokojo. Baigęs septynioliką metų, jis savo globėjų pirkioje jau puikiai dirbo vežimus. Aplinkinių kaimų žmonės jo darbą umai pažino ir tiktai jo darbo vežimus stengėsi pirkti.

Agota ir jos vyras jau visai paseno ir dirbti jau nebegalėjo; bet prie augtinio jiems labai gera buvo, nes nieko namie nepristoko. Karumenėn Jono nepaėmė, nes jis ištraukė aukštą biletą. Pralobęs truputį, jis pastatė naują medinę pirkio šėklėčią, kaminiu ir šviesiausiai langais. Lauką ir visą turtą senai jau jam buvo užrašę.

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

— Tegul tave, tetut, Dievas sveiką koilgiausiai laiko! — tarė Jonas. — Tau sunku, todėl sau pačią ir tau padėjėj-marciaš tuoj rasiu: man patinka Jurgučio sesuo, Onutė; tad jaigu liepi vesti pačią, tai tiktai ją vesiu, nes ji gerai auklėta, ir jus senius mokės gerbti...

Pagalios Agota visai apsilpo; jau sunku jai buvo namus tvarkoje laikyti, karvę melži, skalbti, austi, verpti ir virti, todėl ji kartą tarė Jonui:

Pasišėkok, Jonuli, sau kur geros pačios, o mums seniems marčios ir pagalbos, nes jau aš neįstengiu visų darbų atlikti; rodos, ir mirtis artinasi...

Vietinės žinios.

Rudovičiaus reikalas. Chicagos darbo federacija peritame nedėdieny turėjo savo susirinkimą ir nutarė protestuoti prieš latvio Rudovičiaus išdavimą Rusijos valdžiai. Matyt Rudovičius išgelbėtas, nes iš visų miestų pasipylė Vašingtonan peticijos. Jo laimėjimas daug gelbės ir kitiems Amerikoje gyvenantiems revoliucijonieriams.

Maironio Literatiskoji Draugija. Mieste randasi lenkų kolegija vardu sv. Stanislovo. Ją lauko kas metai po kelioliką lietuvių. Pirmiau kolegijoje lietuvių kalba mokiniams, norinti nebuvo persekiojama, bet draudžiama. Ačiū nekurie lenkų kunigams profesoriams leista šiemet laisvose valandose mokyti lietuvių kalbos, kuriąja mokiniai patį tarp savęs lavinasi. Ateinančius mokslo metuose vienok jau žadama lietuvių kalbą įvesti mokslo programan.

Apart to rektorius leista lietuviams mokiniams įkurti Maironio Literatiskoji Draugija, kuri neseniai ir įkurta. Prie draugijos priklauso visi lietuviukai mokiniai.

Sveikata. Miesto gyventojų sveikata peritą savaitę buvo geresnė už pirmbuvsią savaatę. numirta 580 asmenų, tame skaitliuje 314 vyriskos lyties ir 266 moteriškos.

Sviesto brangu. Pieno vaisbininkai tvirtina, kad po Naujųjų Mėšų sviesto svaras lėšuosias vienas doleris už svarą, jaigu miesto roda patvirtis naują ordinaus, kad smėtona, iš kurios daromas sviestas, turi būti sterilizuota. Sterilizavimui mašinos labai brangios, dėlto pienininkams labai nesmagu jas pirkti. Jie sako, kad ordinausui priešsis ir nekurį laiką visai sviesto nedirbs. Kuomet pasidarys sviesto stoka, tada žmonės ir turės mokėti po dolerį už svarą.

ŠVENTADIENIO PIETŪS.

Mės visi mėgstame laikyti šventę su gausiais pietumis. Dar kur kas pirma, atėjimo dienos yra daroma, idant viskas būtų surengta puotai. Bet, kaipgi su jūsų viduriais? Jei šitie jūsų organai nėra geroje tvarkoje, tai nėra reikalo daryti kokius svarius prirengimus jūsų pietums. Jei jūsų pilvas atsaisako priimti tiek maisto, kiek jis priima pilnoje sveikatoje, tai vartokite Trinerio Amerikoniską Elikysrą Karčiojo Vyno ir tuomi prisirengsite prie gero pavalgymo. Jis duos jums sveikatą, norą valgyti ir sustiprins jūsų visą kūną. Jis duos jums pilną užganėdinimą visose ligose grumolijimo kanalo ir, neturėdamas jokių nuodingų sudėtinių. Gausmas aptiekose. Juozapas Trineris, 606—622 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.

Ant pardavimo puiki Dvonkepe, su visais intaisymais, arkliai ir vežimais, biznis gerai išdirbtas, terpu lietuvių ir lenkų apigardos, gera vieta dėl lietuviu mokancio lenkiskai. Locnykas už

"Kataliko" agentai.

Kurie turi tiesą rinkti apgarsinimus, penumeratą nuo skaitojo, pruminti orderius ant visokių drukoriszkų darbų ir taip toliau yra šie:

Keliaujantis Agentas.

Wilkes-Barre, Pa., Pittston, Pa. ir apylinkėse yra Geo. Tumasonis. Pas jį galima užsirašyti "Kataliką", atnaujinti "Kataliko" penumeratą, pirkti lietuviškas knygas, duoti jį "Kataliką" apgarsinimus ir tt.

Jos. Banaitis 4514 So. Paulina St. Chicago, Ill.

Silver Creek ir aplinkinė mūsų agentas yra

p. M. MATELVEVICIUS.

GEORGE BARONAS, P. O McKees Rocks, Pa. Įaipgi yra agentu aplinkinių miestelių.

Sabast. Walentinas, 370 Humbold St. Brooklyn, N. Y.

Jos Zemantauskas 39 W. Porter St. Waterbury, Conn

Fr Venckus, 304 N. Chicago St Kenosha, Wis.

John Naujokaitis, 52 Planet St. Commercial Road E. London, England

Kaz. Makarevičius, 255 Wallace St. New Haven, Conn.

J. Petrikis 1514 Ross Ave. Scranton, Pa.

Dr-stė "Lietuvos Ukininkas M. Duda, pirmsėdis 51 W. 25 st

P. Mikalauckas Keliaujantis agentas valstijoje Massachusetts ir New Hampshire 320 Broadway So. Boston Mass.

Jonas Kučinskas, 238 Slocum St. Kingston, Pa.

Church Bells

100 Tukstanczių Gražiausių Popierų su gražiausiomis gaminavimomis su kvietkomis ir konvertais pardavimams labai pigiai:

Table with 2 columns: Quantity and Price. Includes items like 1000 popierų su kopertais, 2000 popierų su kop., 3000 popierų su kop., 4000 popierų su kop., 5000 popierų su kop.

Pasimondokite iš tokios progos, nes tos popieros yra labai puikiai išdrukuotos ant geros popieros, žodžiu su žant geriausios popieros už visas kitas popieras. P pinigų suskite ant adrs so

J. M. TANANEVICZE 3344 So. Morgan St. Chicago, Ill

Parangos Skaitytėjams!

- 1) Raszant laiszką j "Kataliko" redakcija visada parasyk aiskiai savo vardą, pravardę ir adresą. 2) Jeigu nori permainyti savo adresą, visada paduok savo senajį adresą, o paskui naują. 3) Pinigų j "Kataliko" redakcijai gali sines registruotoj gromatoj, arba išpirkti "Money Orderj" ir siusk prastoj gromatoj. 4) Jeigu pats ne moki gerai raszyti, tai adresą duok kltam paraszyti. 5) Jeigu ne žiniak gerai ant uilycia vadintis, tai pažiurek gerai ant liktarnos, o tasyk parasyk adresą. 6) Pinigų j "Kataliko" redakcijai gali sines registruotoj gromatoj, arba išpirkti "Money Orderj" ir siusk prastoj gromatoj. 7) Jeigu pats ne moki gerai raszyti, tai adresą duok kltam paraszyti. 8) Jeigu ne žiniak gerai ant uilycia vadintis, tai pažiurek gerai ant liktarnos, o tasyk parasyk adresą. 9) Pinigų j "Kataliko" redakcijai gali sines registruotoj gromatoj, arba išpirkti "Money Orderj" ir siusk prastoj gromatoj. 10) Jeigu pats ne moki gerai raszyti, tai adresą duok kltam paraszyti. 11) Jeigu ne žiniak gerai ant uilycia vadintis, tai pažiurek gerai ant liktarnos, o tasyk parasyk adresą. 12) Jeigu pats ne moki gerai raszyti, tai adresą duok kltam paraszyti. 13) Jeigu ne žiniak gerai ant uilycia vadintis, tai pažiurek gerai ant liktarnos, o tasyk parasyk adresą. 14) Jeigu pats ne moki gerai raszyti, tai adresą duok kltam paraszyti. 15) Jeigu ne žiniak gerai ant uilycia vadintis, tai pažiurek gerai ant liktarnos, o tasyk parasyk adresą. 16) Jeigu pats ne moki gerai raszyti, tai adresą duok kltam paraszyti. 17) Jeigu ne žiniak gerai ant uilycia vadintis, tai pažiurek gerai ant liktarnos, o tasyk parasyk adresą.

Stereoskopai arba Teleskopai.

Stereoskopas arba Teleskopas yra tai prietaisas arba žiuronas su padidinančiais stiklais, per kuriuos kad žiurai ant abrozelio, abrozeliš pavirsta į natūrališką paveikslą, kuriame matai čielas grupas žmonių, triubų, visą miestą, plačius laukus, miškus, daržus ir taip toliau, taip kaip kad pats toje vietoje butumei ir viską savo akimis matytumei. Teleskopas pavertia į natūrališką taryb, padidina jį, atskirto žmogų nuo žmogaus ir išrodo jį ne paveiksliu, bet tikru atsitikimu.

Mes turime dabar ant pardavimo gražiausius stereoskopiskus paveikslius kaip matome žemiau surašytus.

SERIJA I

Susideda iš 12 Stereopskiškų paveikslėlių pundeļje. Prekė 50c. už pundeļj.

- Štai kai juose gali pamatyti: 1 Stebtini griovai Yellow-Stone Parke. 2 Kvietkinė paroda, mieste Saratogos, N. Y. 3 Bowerj gatvė New Yorke.

SERIJA II

Susideda iš 25 Stereopskiškų paveikslėlių bakselje. Prekė 75c. už bakselj.

- Štai kai juose gali pamatyti: 1 Gražiausias vandens puolimas, Havana Glen, N. Y. 2 Orandžj sodas, Floridoje. 3 Didžiausias pačo budinkas, New Yorke. 4 Stebtinas vandens puolimas, Niagara Falls, New York. 5 Puikiausia svetainė United States Hotelyje, mieste Saratogos, N. Y. 6 Kupčyška gatvė, Obispo, mieste Havanas, Kuboje. 7 Ukinkino namai, Kuboje. 8 Įplukdymas galvijų mieste Manilos, ant Filipinų salų. 9 Geležinkelis ant salos Hawaii. 10 Gatvė miesto Manils, ant salos Filipinų. 11 Kapelija "Sousa" ant Paryžiaus parodos, Francuzijoje. 12 Palmų daržas mieste Frankfort, Prusuose. 13 Merginos parduoda kvietkas mieste Kopenhagen, Danjoj. 14 Puikiausias kvietkų darželis, mieste Monte Carlo.

SERIJA III

Susideda iš 25 Stereopskiškų paveikslėlių iš Kristaus gyvenimo. Prekė 81.00 už bakselj su 22 paveikslėliu.

- Štai kai juose gali pamatyti: 1 Kristaus užgimimas Betlejaus Stailėje. 2 Trys Karaliai atliko gimusi Kristų ir dovanas jam kloja. 3 Kristus, dar kudiķj budamas, mokiną daktarus Jeruzolius baiznyčioje. 4 Kristus ant svodbos, Kainoj Galilejus, Permaino vandenį j vyna. 5 Kristus ant kalno kalba priešais mien žmonių. 6 Judoištas savo pabučiavimų išuoda Kristų žydams. 7 Simonas pagelbsti Kristui kryžių nešti. 8 Šventa Veronika apšluosto veidą Kristui. 9 Jezus ramina moteris, kad jos nevertėtų. 10 Jezus prie kalno Golgotos, nukryžiuojimo vietas. 11 Žalnieriai ir Šv. Petras prie kalno Golgotos. 12 Kristus pveda savo motiną Jonui. 13 Skaito Kristui myrio dekretą ant kalno Golgotos. 14 Žydas raošias kalti Kristui prie kryžiaus. 15 Kristus nukryžiuojamas. 16 Kristus kuną jima nuo kryžiaus. 17 Kristus kelias iš grabo.

- 18 Kristus žengia į dangų. 19 Rogykla šiedieninio Betlejaus. 20 Kaip šiedien išrodo Stailelė, kurioje Kristus gimė. 21 Baiznyčia apreiškimo Šv. P. Marijos. 22 Baiznyčia budavota ant grabo Šv. P. Marijos. 23 Kaip šiedien išrodo Kristaus grabas. 24 Kaip šiedien išrodo Kalverija, kur Kristus mirė. 25 Ulytelė po vardu Jezaus "Štai Žmogus".

SERIJA IV

Susideda iš 100 Stereopskiškų paveikslėlių bakselje. Prekė 92.00 už bakselj.

- Šioje serijoje yra 4 syklius tiek paveikslėlių ka pirmutinioje serijoje. Ir štai kai juose gali pamatyti: 101 Besiantinanti audrą ant ežero Erie. 102 New York. Tavorų krovimas į didelį oceaninį laivą. 103 New York. Pilies daržas (Castle Garden). 104 Boston Ežeras viešame darže. 105 Atlantic City, New Jersey. Pamary. 106 Niagara. Patkavinis vandenskritys nuo ožinės salos. (Horse Shoe Falls from Goat Island). 107 Chicago. Auditorium viešbutis ir Michigan Avenue. 108 Kaskados ir pokylinė svetainė. L. P. Parodos 1904 m. 109 Moki indijonas namieje. 110 Moki indijonų gyvenimas. 111 Sioux indijonų vadas, He-No-Fraid. 112 Vartininkas (The Sentinels) 3,043 pėdų augčio, Yosemite, Cal. 113 Motina girių, 63 pėdas apėmio. Yosemite Klony, Cal. 114 Magdelenos Kolegija. Oxford, Anglijoj. 115 Airija. Killarney, pils Ross. 116 Įėjimas į Muckross Klioštorių, Airijoj.

- 117 Šiaurinis miestas, Gibraltar. 118 Berlynas. Bondler lovis ir Katedra. 119 Vokietija. Griuvėsiai viduramžinės pilies. 120 Vokietija. Laivas apleidžiantis Kolblenc'ą, ant Rheino upės. 121 Švedija. Stockholmas r. vandens puses. 122 Stockholmas. Karališkas palocius. 123 Švedija. Ant kelio į Odde. 124 Švedija. Lejono pils, Goteborge. 125 Šveicarija. Mount Blanc žiurint nuš Chamonių.

- 126 Tūn. Šveicarijoj. 127 Žuvinis kiemas, Alhambra, Granada, Ispanijoj. 128 Katedra Notre Dame, faskada. Paryžiuj, Francuzijoje. 129 Tullerinių daržas, Paryžiuje, Francijoje. 130 Palociai tautų ant upės Seina's, Paryžiaus Paroda, 1900 m. 131 Venus de Milo Louvre, Paryžiuje, Francijoje. 132 des Champs Elysees, Paryžiuje, Francijoje. 133 Didžiosios operos palocius, Paryžiuje, Francijoje. 134 Tivrtynė Šv. Jono ir Katedra, Marsoilles, Francijoje. 135 Užplauka ir ežeras Villefranche, Francijoje. 136 Carniche kelias ir ežerėlis Villefranche, Francijoje. 137 Pajurinis kraštas Casino, Monte Carlo. 138 Vatikono daržas ir Šv. Petro katedra, Ryme, Italijoje. 139 Rymas žiurint nuo bokšto Šv. Petro katedros. 140 Didžioji galerija Colona palociuje, Ryme, Italijoje. 141 Skliautais Settinio Severo, Ryme Italijoje. 142 Koloseumas, Ryme, Italijoje. 143 Neseniai atkastas palocius, Pompej, Italijoje. 144 Senatas ir Kanalas. Milane, Italijoje.

SERIJA V

Susidedanti iš 12 mailyto gatunko paveikslėlių pundeļje. Prekė 85c. už pundeļj.

Šioje serijoje, kiekviename pundeļje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra mailyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausius miestų, baiznyčių ir kitų batų trobesių paveiksliai, teipgi ir geramiški paveiksliai. Ši serija yra komiški, kurie nori pinigų uždeyti, nes jį kaustuja tikslai 35c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA VI

12 taip pat mailyto gatunko paveikslėlių pundeļje. Prekė 75c. už pundeļj.

Šioje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiskūs, yra dirbti gabiausių artistų brangus darbas. Į juos žiurint matai viską taip aiskiai kaip kad prieš akis nebūtų jokio paveikslo, bet tikrai gva regykla.

SERIJA VII

Baksukije 25 paveikslėliai parstanti San Francisco miestą po atsitikimui žemės drebėjimo, parodo kaip sugriuvę murai, baiznyčios, sinagogai, žmonis nuliudę gyvena audekinėse budose, soduose. Prekė.....\$1.00

SERIJA VIII

Su Roosevelt paveiksliu baksukije 25 paveikslėliai parodanti Panamos Kanalo kasimą, čia matyti kokios mašinos prie kasimo yra vartojamos, koki darbai ir kaip gryvas. Prekė.....\$1.00

SERIJA IX

ATMINKITE, kad vis parodytos prekės yra tik už paveikslėlius, be Teleskopu. Pats Teleskopas kaustuoja \$1.

- 171 Yokohama, Japonijoj. Altorius, nešamas jaunų gerbėjų Matsuri procesijoj. 172 Japoniški vaikai, nešanti pokyliaj Matsuri altorij, Yokohamoj. 173 Matsuri pokylis, muzikos pastolas ir sokėjai, Yokohama, Japonijoj. 174 Yokohama, Japonijoj. Daržovių pardavinėtojas, rodantis savo turta. 175 Japoniški kudiķiai ledinės smetonos šetroj, Yokohama. 176 Japoniškas žvejys prieplaukoj, Yokohama. 177 Japoniečių budas eiti pasilsin. 178 Trepaį į Kigomizų žinyčią, Kyoto, Japonijoj. 179 Kyoto, Japonijoj. Kigomizų žinyčią. 180 Aukšinis paviljonas ant ežero Kinakutij, arti Kyoto, Japonijoj. 181 Sonoviška, žinyčia Fujiyama, Mt. Fuji, Japonijoj. 182 Teatro gatvė, ilgio vieną mylia, Osaka, Japonijoj. 183 Nara, Japonijoj. Tukstantis žibinčių prie Ka-suga-No-Myla žinyčios. 184 Nikko, Japonijoj. Senovės akmeninis šuo, sergiantis Nikko žinyčią nuo Piktėjo. 185 Hawaiiški mokyklos kudiķiai. 186 Palmų daržas ant kranto Monolosa upės, Honolulu, Hawaii. 187 Daktilinių palmų kelias, Honolulu, Hawaii. 188 Hawaiiška moteris, gaudanti Pee-heai, mažųjų kriauklinę žuvaite. 189 Chiniečiai renkantai ryžius, Hawaii. 190 Gyvenimas Pretorijoj, Pietinėj Afrikoj. 191 Įplauka ir plaukiantis laivų taisyms dirbtuvė Valparaiso, Chile. 192 Jamaica's Brookline gatvė, Port Antonio. 193 San Francisco gatvė, Mexico City. 194 Didysis pliaucius, Mexico City. 195 "Jojimas šėnimis". 196 Mano apgėntas. 197 Kalbėdų rytas. 198 "Teve mūsų, kuris esi danguose". 199 Pagalvėlių karė.

SERIJA X

200 Šerimas kačiuku. Teleskopas ir 100 virš paminėtų paveikslėlių kaustuoja.....\$3.00

100 tų pačių paveikslėlių bakselyje be teleskopu.....\$2.00

25 paveikslėliai iš Jezaus gyvenimo. \$1

Pats vienas teleskopas be paveikslėlių kaustuoja \$1.00

SERIJA XI

Susidedanti iš 12 mailyto gatunko paveikslėlių pundeļje. Prekė 85c. už pundeļj.

Šioje serijoje, kiekviename pundeļje, beveik vis kitoki paveikslėliai, tai yra mailyti iš visokių gatunkų. Juose yra: gražiausius miestų, baiznyčių ir kitų batų trobesių paveiksliai, teipgi ir geramiški paveiksliai. Ši serija yra komiški, kurie nori pinigų uždeyti, nes jį kaustuja tikslai 35c., o joje galima tiek daug pamatyti kaip ir serijoje I.

SERIJA XII

12 taip pat mailyto gatunko paveikslėlių pundeļje. Prekė 75c. už pundeļj.

Šioje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiskūs, yra dirbti gabiausių artistų brangus darbas. Į juos žiurint matai viską taip aiskiai kaip kad prieš akis nebūtų jokio paveikslo, bet tikrai gva regykla.

SERIJA XIII

12 taip pat mailyto gatunko paveikslėlių pundeļje. Prekė 75c. už pundeļj.

Šioje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiskūs, yra dirbti gabiausių artistų brangus darbas. Į juos žiurint matai viską taip aiskiai kaip kad prieš akis nebūtų jokio paveikslo, bet tikrai gva regykla.

SERIJA XIV

12 taip pat mailyto gatunko paveikslėlių pundeļje. Prekė 75c. už pundeļj.

Šioje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiskūs, yra dirbti gabiausių artistų brangus darbas. Į juos žiurint matai viską taip aiskiai kaip kad prieš akis nebūtų jokio paveikslo, bet tikrai gva regykla.

SERIJA XV

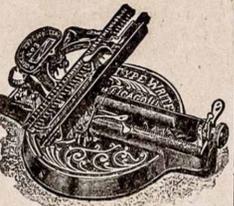
12 taip pat mailyto gatunko paveikslėlių pundeļje. Prekė 75c. už pundeļj.

Šioje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiskūs, yra dirbti gabiausių artistų brangus darbas. Į juos žiurint matai viską taip aiskiai kaip kad prieš akis nebūtų jokio paveikslo, bet tikrai gva regykla.

SERIJA XVI

12 taip pat mailyto gatunko paveikslėlių pundeļje. Prekė 75c. už pundeļj.

Šioje serijoje gražiausi paveikslėliai. Labai aiskūs, yra dirbti gabiausių artistų brangus darbas. Į juos žiurint matai viską taip aiskiai kaip kad prieš akis nebūtų jokio paveikslo, bet tikrai gva regykla.

Odell Typewriter. Prekė \$6.50

Šita mašinukė yra taip gera, kaip ir mašina už \$100.00. Su ja galima drukuoti po kelis šimtus gromatų ant dienos, nes jį greitai ir dailiai drukuoja. Ji yra padaryta iš čysto plieno ir prie jos nėra kitokio materijalo kaip tikslai plienas. Litaras taipgi yra iš plieno ir užtai tokiu mašinukė gali laikyti šimtą metų. Šias mašinukes pirmiau parduodavo po \$20.00

American Typewriter No 2. Prekė \$4.00

Ši mašina naujausio išradimo Drukuoja dailiai, greitai ir lengvai.

The Niagara Typewriter. Prekė \$12.00

Šitos mašinukės litaras yra vieno raktuko taip kaip mašinukė "Eliensender". Į jį taipgi galima imti litaras lietuviškas, ruskas ir kitokias. Drukuojasi su viena ranka. Greitumas darbo toks jau, kaip ant Odell.

Kaip žmogui yra linksma skaityti: laiškas drukuotą su mašina, nes viską galima aiskiai suprasti.

Paveikslas Popiežiaus Pius'o X.

Yra tai labai puikus paveikslas Šv. Tevo. Ant paveikslo išrodo taip kaip gryvas. Apatiniai rubai balti, o viršutiniai raudoni - paveikslo giedugnės tamsiai žalias. Žodžių sakant paveikslas labai gražus. Miera jo 18 colių pločio, o 24 ilgio. Prekė.....\$2.50

Pasakos ir Apysakos.

- No. Kaina. 1 Allatė, dukte kanigaiščio Kerniaus pusl. 24.....1.00 2 Ant nakvynės. Da"aro Baltusio. 50c. 3 Aventino Neregė. Apsakka iš pirmutinių krikščionystės auizijų, pusl. 50.....2.00 4 Amžinas galas Ponsko Piloto, kurs buvo sudžia Vieš. Jezaus Kristaus. Bitėnuose, 1901, pusl. 23. 50c. 5 Andersono pasakos (su paveikslėliais). Išguldi Neris. Tilžeje, 1895, pusl. 82. 10 gražių pasakų vienoje knygeleje.....2.00 6 Aplekta Dievo. Aprašymas iš padavimo XVIII amžio. Plymouth, Pa. 1887, pusl. 192.....50c. 7 Atulimnas už motinos dušią. Apsakymas iš tikrų atsitikimų Lietuvoje ant egzektvij. Parasė Zematė Tilžeje, 1902, pusl. 29.....5c. 8 Duonos įjektojai. Apsakka H. Sienkovičiaus. Lietuviškai išguldi V. Stagaras, Shenandoah, Pa., pusl. 82.....35c 9 Gledris. Gražūs pamokinimai. pusl. 36.....1.00 10 Graži vaikų knygele. Telpa čia 25 gražio pasakelės del mažų vaikelių, surašytos pagal kn. K. Schmidtą. Labai graži knygele, pusl. 53.....1.00 11 Gyvenimas Stepono Raudnosio, arba ketvirta dalis Šiaulieniško Senelio. Juokinga pasaka su 16 paveikslėliu, pusl. 52.....1.50c 12 Gyvenimo valdėliai susidedanti iš aštuonių sekantių gražių pasakėčių: Atsisveikinimas; -Vagis; Kas kaltas; -Gatvės vaikai; -Parparčio žiedas; -Miško sargas; -Signalas; -Koleivis, Chicago, Ill. pusl. 99.....1.50c 13 Grabnyčių žvakė. Flandamų tautiška pasaka. Tilžeje, 1901, pusl. 31.....1.00c

BIBLIJOS.

Bybėlis (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senoj ir Naujojo Testamento. Aštuntaspaudimas. Verlyne, 1897, pusl. 1134. Druotose aparuose Vokiškoms raidėms.....\$4.00

Bybėlis (Biblija) tai esti: visas Šventas Raštas Senoj ir Naujojo Testamento. Halle, a S. 1895, pusl. 1448. Drukas stambesnis už berlyniškojo išleidimo. Druotose gražio skuros aparuose, aukso kryžius ant vieno šono kielikas ant kito šono, su dviem kalbėm. Vokiškoms raidėms.....\$5

MALDAKNYGES.

- Aukso Altorius, arba Šaltinis Dangiskų Škarbų, Naujausias spaudimas pagal tikrą dešimtą ir šestą, sulyginimo pagal Naujajį Šaltinį pirmospaudimo, pusl. 992. a) Skurinu aparu, paauskuotais kraštais, apkaustytos iš su kabė.....\$1.50 b) Šagrino skuroje apdarytos su pagražinimais.....\$2.00 c) Moroko skuroje be apkaustymo.....\$2.00 d) Minkštasis aparais.....\$3.00 e) Kristoliniais aparais.....\$2.50 f) Aksomiais aparais.....\$4.00

- g) Sloniaus kaulais.....\$4.00 h) Celuloido aparuose.....\$3.00 i) Aksomis ir sloniaus kaulais apkaustyta ir su kryžiais.....\$5.00 Balsas Balandėlis, arba Mažas Šaltinėlis mylistų Dievo. Naujausias spaudimas be "Officium" su dauginimu daugelio litanijų, maldų ir giesmių prie Paneleš Šventčiausios. a) Prastais aparais, auksuoti kraštai, apkaustyta su kabė.....75c. b) Šagrino skuros aparais.....\$1.00 c) Moroko skuros aparais be kabės ir be apkaustymo, su raudonais kraštais.....75c. d) Balto celuloido aparuose.....\$2.00 e) Balto celuloido, aparuose su kryžiais.....\$2.00 f) Balto celuloido, abrozotose aparuose.....\$2.75 g) Minkštose moroko skuros aparuose.....\$2.25 h) Visokios parvos aksomuose su metaliniais kryžiais ir kvietkomis.....\$3.00

MAŽI AUKSO ALTORELIAI.

Mažas Naujas Aukso Altorius, didėi naudinga maldų knygele, pavesta visos Lietuvos Katalikų Jaunomeniai, pagerinta ir per naują devintą kartą atspausa su dauginimu visų ražantių, drutais aparais, be apkaustymo.....50c. a) Tokiose pat aparuose su apkaustymais ir su kabė.....65c. b) Visokios parvos aparuose su paauskuotais viršais ir nugara, kraštai raudoni.....75c.

Brevioretaliai.

Katalikiška Maldų Knygele, pavesta Lietuvos katalikiški jaunuomenėi. Knygėlis miera 2x3x3. Puslapj 140, storis 4 colio. Mažiausia, gražiausia ir smagiausia maldaknygele neštis baiznyčion. Mišios, mišparai ir suplikacijos yra dvjosės kalbos: lotyniški ir lietuviški. Turi visas reikalingas maldas ir kalendorių; taip kaip ir knyga. Balta plona popiera. Čia yra jū paveiksliai ir kalnos.

a) Juodi, kieti, druti audimo aparai, išrodo kaip skuriniai, gražūs išpausti išmarginimaj, lapu kraštai raudoni kaina.....40c

b) Juodi, kieti, druti audimo aparai, išrodo lyg skuriniai, gražūs išpausti išmarginimaj, auksuotais kryžius ant šono, auksuoti kraštai. kaina.....50c

c) Baltos celuloido aparais išrodo kaip balčiausias sloniaus kaulais, čysta, sliđi, žvilgantaj; ant šono auksuotais kielikas ir kvietkele žaliais ir kitokių spalvų lapeliais, raudoni kampai, lapų kraštai bagotai auksuoti, su viena kauline ant vidurio kabute. Kaina.....\$1.25

d) Juodos francuziškos skurėles, kieti lygus aparai, auksiniai parašai ant šono ir nugaros, lapų kraštai bagotai auksuoti, raudoni kampai, kaina.....75c

e) Juodos francuziškos skurėles, kieti lygus aparai, auksiniai parašai ant šono ir nugaros, lapų kraštai bagotai auksuoti, raudoni kampai, kaina.....75c

f) Prastais drutais aparais, auksintais kraštais, apkaustytoms briaunoms pasidabrotomis biletėmis, su kabute.....75c.

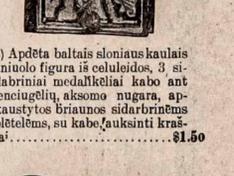
c) Moroko skuro minikštasis aparais, apvalūs kampais, auksinti kraštai parašai ir auksinta kvietka ant vieno šono.....\$1.25

d) Francuziškos gluodnios skurėles, minikštasis aparais, apvalūs kampais, auksinta kvietka, kryžius, parašai ir kraštai.....\$1.50

e) Apdėta baltais sloniaus kaulais antiloto figura iš celuloidos, 3 didžiausiais medallikėliai kabo ant lenčiųgėlių, aksome nugara, apkaustytos briaunos sidabrinėmis biletėmis, su kabė, auksinti kraštai.....\$1.50

f) Baltos celuloido aparai, ant vieno šono iškilusios kvietkos ar bapausos su auksuri perlu, su kabute, auksinti kraštai.....\$1.50

g) Baltos celuloido aparai, ant vieno šono kvietkos iškilusios sidaburi perlu, su kobute, auksinti kraštai.....\$2.00

h) Baltos celuloido aparai, ant vieno šono kvietkos iškilusios sidaburi perlu, su kobute, auksinti kraštai.....\$2.00

i) Baltos celuloido aparai

Ant visų karų galima gaut transfer pas

JOSEPH PHILLIPSON'S

DEPARTMENT STORE
HALSTED & 12th STREETS

KLAUSKIT

Felekso. Radzvilos

Pardavėjo No. 2 jaigu ką pirksit pas mus.

ROYAL MELYNOS

Pirlystes Markes

yra geriausios dėl czedinimo.

Duodam vieną markę su koznu 10c. pirkiniu. Pilna knigtė ira verta \$3 tavoro mūsų dideliu sztoze.

In visus "Kataliko" Skaitytojus

Atneszk szitą Kuponą ant ketvirtų lu-
bų mūsų sztoze i markių Ofisą o tu
aplakysi

10 MARKIU DYKAI

dėl to kad mes norim įvesti naują
markių madą. J.-P.-10-17-08

Vardas _____
Antrazdas _____

**DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA
ISZDIRBYSTE FOTOGRAFIJU.**

Mylinti naturalizšką paveikslą savo ir dailų darbą, kreipkitės pas mus, mes užtikrinam, kad mūsų darbo niekas negali virszinti už tai, kad mes mokame ir žiuome kaip gerą darbą reik atlikti. Nesitikekit tiems, kurie moka dailiai pasigirti nes pasigyrimo neuštenka, bet reike ką nors nuveikti, kad ir kiti pamatytų. Didžiausias pamatas mūsų biznio yra užganėdini-
mas kiekvieno kostumerio.

Su pagarba
JONAS P. RASHINCKAS,
3213 So. Morgan St., Phone Yards 2189 Chicago, Ill.

Mare Laukiene
Atsakanti Akuszerka.
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telephone Yards 2268

Duoda visokia roda ir geriausią pagalbą moterims ju ligose. Pasiekimui atlieka darba prie gydymo ir daktari atsakanziai po gydymo

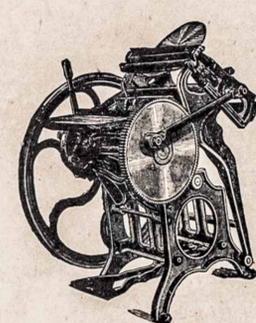
Telefonas Yards 3182
Dr. A. L. Graičunas
Ofis valandos
Iz ryto iki 9 val. po pietu nuo 12 iki 1 val. vakare nuo 6 iki 9 val.
3312 South Halsted Street Chicago, Ill.

"KATALIKO" SPAUSTUVE

SPAUDINA

VISOKIAS KNYGAS, DRAUGYSTEMS KONSTITUCIJAS, KVITARLIJUS, TIKIETUS ANT BALIU IR ANT PERSTATYMU, VIZITINES KORŪIKES, ANT-GALVIUS ANT LAIŠKU IR KONVERTU, UŽPRAŠYMAS ANT VESELIJU, VISOKIAS PLEKATAS IR T. T.

Darbą atliekam greitai, pigiai ir puikiai. Kam prireiks ką nors išdrukuoti, tai ateikit pas mus : : :

"K" ATALIKO spaustuvė yra didžiausia iš lietuviškų spaustuvių Amerikoje. Turi savo locnas visokias drukavojamas mašinas elektrika varomas ir atsakanti skaitlių gerų darbininkų.

JONAS M. TANANEVICZE
SAVININKAS
3244 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Cash Registers

Mes užlaikom Registerius nuo \$5.00 ir aukščiau.

Parduodam už pinigų numušdami didelį nuosimį arba ant išmokėsčių. Turime antrankių National, Hallwoods ir kitokio išdarbio registerių kuriuos parduodam už suvis žemą kainą. Nė jokio skirtumo nedaro ar didelis ar mažas biznis.

The National Cash Register Co.

Du Sztorai 47-49 E. Randolph St. Phone Central 1211
217 E. Madison St. Phone Main 1222

JOS. BARTKOWIAK
Izdirbėjas
4944 So. Paulina St. Chicago

K. STULGA
Užlaiko visokį tavorą kaip Batus czeverykus ir kitokius variszkus puikius drabužius. Meldziu nepamirskit mano krautuves, o busite meilingai priimti.
4513 So. Wood St., Chicago

Lietuviškas Hotelis.
K. J. KODIS Savininkas
Smagusia vieta ant Bridgeporto, jaigu esit nuliudes nuveik pas Kaz. J. Kodį jis palinksis. Visi gerymai ir cigari kogerlaus.
3802 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Antanas Paulauskas
Užlaiko puikų **SALIUNA**
Visada saltas ir skanus alus gardi ruginė ariela ir kvepentis Havanos Cigarai : : :
3317 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Dras P. G. Wiegner
Iz miesto Rygos.
Atidare ofisa ant aptiekos J. Leszczyns kio 3315 So. Morgan St. Chicago, Ill. Gydo visokias ligas

V. VISZČIULIS
Užlaiko didžiausią krantuvę visokių maljavų, talgi maliavoja namus iz lauko ir iz vidaus maliavoja stogus, poperuoja ruimus, maliavoja baznycijas ir t. t. Darbą atlieka gerai ir atsakanziai ir už kozną darbą gvarantuoja. Taigi reikale lietuviui visi nepamirskit apie savo tautietį. Krautuve randasi po adresu:
4537 Wood St. Chicago, Ill.

Mokinkimės patįs.
Gramatika angliskos kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
Valku Draugas arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be mokinio 15c.
Naujas Budas mokintis rašyti be mokinio 10c.
Aritmetika mokintis rokundu be mokinio (apdaryta) 85c.
Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:
P. Mikolainis, Box 62. New York City.

Phone Yards 709
JUOZAPAS LESZCZINSKIS
APTIEKORIUS
Užlaiko naminius ir užbežimias gyduoles, ir receptus išpildo kežną valandą su dideliu saugumu. Reikale nusiduokit pas jį, o busite užganėdinti. Siunčiam gyduoles ir kitus mistus
3315 So. Morgan St., Chicago, Ill.

UNION BANK OF CHICAGO

Atsakanzausi Bankieriai.
VISOSE SZAKOSE
Pradžia Padėjimo gali buti atidaryta su \$1.00 ant 3 czio nuosizmezio. Atidaryta kas Panedelio vakarą iki 8 valandai.

Atsakanziausias užtikrinimas kiekvienam depositoriui.
LaSalle ir Randolph Gat. Chicago, Ill.

KAZIMIERAS RADZEVICZE

Tuojuas szale Lehigh Valley dypo. Visokių arieklių ir alaus didelis zopostas, taipgi ir iz Europos visokių vynn, cigarų ir visokių valgių ir oisterių. Pakelevingi gali gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame. Taipgi parduodu szipkorte ant visų linijų ir silncziu pinigų i visas dals svieto pigiausiai ir saugiai.
121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

NESULIGINTAS FOTOGRAFISTAS
Z. Urbanowic
4841 So. Ashland ave.

Užtenka pamatyti lange iszaizytas o artistiszkaiz baigtas fotografijas kurios iszeina iz jo dirbtuves. Izdirba geriausias fotografijas kokias tik kas nori, ypac mes del savo tautiecių padirbame geriausiai. Kas pas mus sykį atsilankys, tas jau visad pas mus ateis. Meldziu atsilankyti o persitikrinsite apie mano darbą. Apsimoka atvažiuoti ir iz tolesnių pakraszčių. Duodam labai puikius prezentus prie kiekvieno orderio. Nepamirskit adresu.

E. B. BLAZEVICZ
Lietuvys Fotografistas.

Izdirba geriausias fotografijas, o ypac yra specialistas szliubinių fotografijų. Taigi broliai lietuviai neikit pas svetimauczius, kurie jus tik ant juoko laiko, nes ateikit pas mane, o asz visame kiekvieną lietuvių užganėdysiu.
1810 W. 47th St., Chicago, Ill

Jonas M. Tananevicze,
Agentas dvieju didžiausiu ir geriausiu „Fire Insurance“ kompaniju ir „Continental ir Royal Fire Insurance Co.“

Noredami inekarnoti savo locesti atekit pas
JONA M TANANEVICZE,
3244 So. Morgan St., CHICAGO, LL.

Praneszame visiemis lietuviams ant Bridgeporto ir apielinkę kad mūsų ofise randasi ofisas dvieju gerų Insurance kompaniju „Continental ir Royal Insurance Co.“

Isgydu in 5 Dienas Varicocele Hydrocele

(t. y. pagadytas gyslas) Be jokiu persuzili ir skausmo

Isgydam kiekvienai serganti Varicocele, Striktura, talpi uskrecciancius krauja uznuodijimus nusilpnajima nervu, Hydrocele arba vyrų lytiskias ligas. Tokias garstas oferas teiktame visame tiems, kurie buvo gydomi nuo kitolikos visoki daktaru be pasakmes ir izdave savo pinigų dykai, vardan parodyti, jog asz turis vienutali ruda su kurio pagalba ant visados Jus isgydysiu.

Nemokėkite už noisgydymą, tik tai už isgydymą.

Skaudejimus skilyo, kepeni ir inkstu, nors labai usisiseofusius, isgydam galutinal.

PLAUOZIAI
Sergantieji dusuliu, bronchitu arba dziova isgydomi galutinal naujais mano metoda per intraukima Ozalino gasu.

PRIVATISZKAS VYRU LIGAS.
Asz isgydam kiekviena groltai ant visados ir didziausioj paslapti.

VISOKIOS PATARMES DYKAI.

Specialistas moteru ir vyrų ligu.

MOTERISZKAS LIGAS.
Patinimus gimdos, skaudėjimus pecziu, baltlige, pagal mano metoda sutaisytus vaistus isgydam pasekmingusiai.

KRAUJO UZNUODIJIMUS.
Iz odos ligas, paveidant isberimus, skaudulius, plianku nusilkinimus ir tt.

Asz isgydam ant visados. **KALBU LIETUVISZKAI.**

Dr. L. E. ZINS, 41 S. Clark St. Tarp Lake ir Randolph st. CHICAGO, ILL.
Priemimo val. 8 val. ryto iki 8 val. vak. Nedelioms: nuo 9 val. ryto iki po pietu.

TEMYKIT LIETUVIAI!

Geriausia, pigiausia ir teisingiausia vieta negu pas žydus, kur galima gauti naminių puikių rakandų, peczių, lampų, vanų ir kitokių visokių daiktų koki yra reikalingi i namus. Mano krautuve yra ant trijų lubų ir pripildinta visokiais tavorais. Taipgi nepamirskit kad asz duodu dovanas nuo szimto penkis dolerius. Užkvcziu visus savo tautiecius atsilankyti, o užtikrinu kad visame busit užganėdinti.

Su godone
S. Poicevice
3321 SO. MORGAN ST. CHICAGO.

Telephone Yards 2716
URA VISI PAS
Juozupa Ridika.
Saltas alus, skani ariela ir kvepentis Cigarai.
3253 Illinois Ct. kerte 33 gat.

TELEFONAS 1532 YARDS.
DR. J. KULIS,
LIETUVIU
...CHIRURGAS IR GYDYTOJAS...
Gydo visokias ligas moteru, vaikų ir vyrų. Turi gera praklaite ir gydo pasekmingai visokias limpacijas, usisiseofusias ir paslaptines ligas.
3255 S. Halsted St. Chicago.

LIETUVISZKA SVETAINĖ
Karcziama
Czia galima rasti visada gerą szaltą alų, visokias arieklas „Lietuviszka Medų“, Kalifornijos vynnus ir kvepenczius Havanos Cigarus. : : : : :
K. IDZILEVICZE
Savininkas
3253 S. Morgan St. Chicago.

Tai rots alutis Chicago, Heights pas **LEONA VAITKEVICZIU.**
Ogi virolit alus labai skanus, miliniszki stiklai. O ir žmogus doras, visame geras. Visi pas jį eikit, niekad neaplenkit Jeligu katrie netikite, tai nusiduokite ant 1444 wentworth ave., Chicago Heights, Ill. Taipogi vienutinis Notary Public, Chicago, Heights, Ill. Su visokiais reikalais kreipkitės prie jo, o jis jums padarys kuogeriausiai.
Tel. 138 Chicago, Heights

J. W. ZACHAREWICZ,
Notary Public, Real Estate ir Insurance.
Examinavoju Abstractus, ir atlieku kitns visus reikalus Notariuskos pigiai ir atsakanziai. Visą savo darbą gvarantuoju. Eikit pas lietuvi o ne pas svetimauczius.
917-33rd St.
Tel. Yards 7634.

DR. G. M. GLASER.
Sziuomi apreiszkii pagodotai visuo-
meniai, jog teu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuojant per 17 metų, perkellau savo ofisą ir gyvenimą, savo locna namą po nr.
3149 So. Morgan St.
Kerte 32-ros gat.
Mano ofisas aprupintas naujaisiais budais gydymo. Visus ligonius stengsimosi užganėdinti kaip ir ligszio. Pasi tikėdamas, jog gerbiama publika ir tolians mane remis, esu namie ant kiekvieno pareikalavimo diena ir nakti. Esu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų, ir užsėdintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba
Telefonas Yards 687
Dr. G. M. Glaser
3149 South Morgan Street
Kerte 32-ros gatvės.
Skaitykit „Kataliką“

Tiktai 30 c.
Asociuonių Spalvų Paveikslas
Nujo Popiczius Pius'o X.
Yra tai labai puikus paveikslas Szr. Tovo. Ant paveikslu isrodote taip kaip gyvas. Apatiniai rubai balti, o virszutiniai raudoni pavoklio-gi dugmas tamsi salias. Zodziu sakant paveikslas labai graus. Miera Jo 18 coliu pločio, o 24 ilgio. Pinigus galite siusti markomis, ant adresu:
STASIS P. TANANEVICZE,
3244 S. Morgan St. Chicago, Ill.

SZIPKORTES!!
Ar nori szipkortes iz kraujas ar i kraują, tai tuojuas raszyk ant vardo „Kataliko“ iszleistojo su užklausimu prekių, kurias tuojuas prisiųsime.
J. M. Tananevicze
244 So. Morgan St., Chicago, Ill.

SKAITYKIT "KATALIKA"